

วทศ 116234

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย
จังหวัดมหาสารคาม

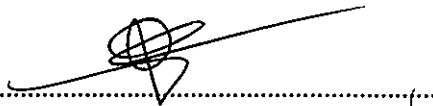
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

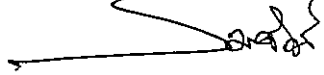
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2559

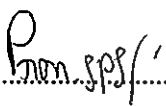
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายอิสรา การีโก แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เดณาภูมิ) (ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

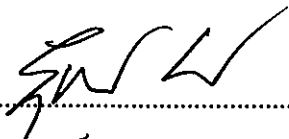

.....
(อาจารย์ ดร.สมศักดิ์ พรหมเตือ) (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรปวีณ์ ศรีประเสริฐ) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.....
(อาจารย์ ดร.ศักดิ์พงษ์ หอมหวล) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธิ เตีเมืองชัย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... 13 พ.ค. 2559.....พ.ศ.....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย : อิศรา การิโก

ปริญญา : รม.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ รศ. ดร.พรปวีณ์ ศรีประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อาจารย์ ดร.ศักดิ์พงษ์ หอมหวล

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วม ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย จำนวน 353 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 เท่ากับ 0.982 และแบบสอบถามตอนที่ 3 เท่ากับ 0.987 สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านและเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตามลำดับ

2. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น ด้านประสิทธิภาพในการบริหารงานและด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีจำนวน 2 ปัจจัย ซึ่งสามารถอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 40.60 ($R^2 = 0.406$) ดังนี้

3.1 เมื่อมีการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นก็จะมีผลทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานสูงขึ้น

3.2 เมื่อประชาชนมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เพิ่มขึ้นจะทำให้มีผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานสูงขึ้น

อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพในการบริหารงาน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน พบว่า ประชาชนอยากให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารมากขึ้น ประชาชนอยากมีส่วนร่วมในเวทีชาวบ้านมากขึ้น ประชาชนอยากทราบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละปีอยากให้ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ควรมีการเปิดเผยผลงานให้ประชาชนทราบตามหมู่บ้านนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรสำรวจความคิดเห็น และนำโครงการที่ประชาชนเสนอไปดำเนินการ ประชาชนมีส่วนในการประเมินผลการปฏิบัติงานน้อยมาก

TITLE: Factors affected on Decision Making in Administrative Participation of
Wiangchai Sub - district Administration, PhayakkhaphumPhisai District,
Maha Sarakham Province

AUTHOR: Issara Kariko **DEGREE:** M.P.A. (Public Administration)

ADVISORS: Assoc. Prof. Dr. Pronpave Sriprasert Major Advisor
Dr. Sakpong Houmhuen Co-advisir

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

The aims of this research were to study the level of participation of people in administration, to study the level of factors on decision making in administrative participation, to identify the factors upon decision making, including some suggestions related to participation of people. The subjects of this study were a total of 353 people of voting age in Wiangchai Sub - District Administration, selected through system random sampling. The instrument used in the research was a questionnaire of 4 sections. The second questionnaire was 0.982 of reliability and The third questionnaire was .987 of reliability. The statistics used for analyzing data were mean, percentage, standard deviation and multiple regression analysis.

The results of the Research were as Follows:

1. The overall of participation level of people in administration was at a low level. Considering each aspect, it was rated from high to low level in terms of: participation in privilege, information perception, opinion expression, work performance and work evaluation, respectively.
2. The overall factors affected on decision making in administrative participation was rated at a moderate level including: understanding in the role of duty of local administration, the effectiveness in administration and the cooperation in the community, respectively.

3. Two factors affected in decision making were statistically different at a level of 0.01. The two factors can be described by a variation of 40.60% ($R^2 = 0.406$) as follows:

3.1 When the organization built the cooperation for community, it can rise the participation level higher.

3.2 When the people increased understanding the roles of Sub-district Administration Organization, the participation level can be higher. On the other hand, the effectiveness of administration did not affect the statistical significance of 0.01.

4. Some suggestions showed that the people want to have public relations news more frequently than in the past. People would like to participate in local matters and know the annual results of the work performance of sub-district organization. People should have equal rights and the work performance should be announced in the villages. The chief executive of the Sub-district Administration Organization should survey the villagers' opinion related to the community development. The project that the villagers proposed should be carried out. People would be involved in a very low assessment on work performance.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.พรปวีณ์ ศรีประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดร.ศักดิ์พงศ์
หอมหวล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ หลักแนวคิดคำแนะนำ คำปรึกษา วิธีการจัดทำ
วิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้ปรับปรุงแก้ไขตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุด ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่ให้ความกรุณาเสียสละเวลาตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการแก้ไขเครื่องมือให้มีคุณภาพมาก
ที่สุด

ขอขอบพระคุณท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถาวร آهن และท่านนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลเวียงชัย ที่อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 22 ทุกคน
ที่ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาร่วมกันมาเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกท่าน ตลอดจนประชาชนตำบลเวียงชัย
ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อทำการศึกษาในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้องและบุคคลในครอบครัวทุกท่านที่ให้
การสนับสนุน ให้โอกาสให้กำลังใจช่วยเหลือในการศึกษาในครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

อิสรา การีโก

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	21
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล	24
บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
กรอบแนวคิดการวิจัย	44

หัวข้อเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	53
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 5 วิธีดำเนินการวิจัย	80
สรุปผลการศึกษา	80
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	95
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ข้อมูล	104
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์	121
ประวัติผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงรายชื่อหมู่บ้านของตำบลเวียงชัย	31
2 แสดงจำนวนประชากรจำนวนครัวเรือนและจำนวนบ้าน จำแนกรายหมู่บ้านของตำบลเวียงชัย	32
3 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายหมู่บ้าน	47
4 ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อาชีพ สถานภาพทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	60
5 ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น	62
6 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วน ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม	63
7 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วน ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	64
8 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหาร ส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	65
9 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหาร ส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	66
10 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์	67
11 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน	68

12	ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	69
13	ค่าเฉลี่ยด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. เป็นปัจจัยที่มี ผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วน ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	70
14	ค่าเฉลี่ยด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	71
15	ค่าเฉลี่ยด้านประสิทธิภาพในการบริหารงาน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	72
16	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) จำนวน 3 ปัจจัย กับตัวแปร (Y) จำนวน 1 ปัจจัย	74
17	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตัวเอง	74
18	ตัวแปรที่นำไปใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	75
19	แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง	76
20	จำนวนความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	78

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่

หน้า

1	การหาคุณภาพเครื่องมือ (IOC)	105
2	การหาคุณภาพเครื่องมือด้านความตรง (ค่า IOC) ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	107
3	การหาค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	109
4	การหาค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	111
5	การหาค่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	113
6	การหาค่าระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	116
7	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	119

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดการวิจัย	44
----------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พัฒนาการของการปกครองท้องถิ่นของไทยเริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่การปฏิรูประบบราชการ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดกิจการท้องถิ่นฉบับแรก คือ พระราชกำหนด สุขาภิบาลกรุงเทพ ร.ศ.116 ซึ่งได้กำหนดให้สุขาภิบาลกรุงเทพมีหน้าที่ดำเนินการรักษา ความสะอาด และป้องกันโรค ทำลายขยะมูลฝอยจัดสถานที่ถ่ายอุจจาระปัสสาวะ สำหรับ ราษฎรทั่วไป ห้ามการปลูกสร้างหรือซ่อมแซมโรงเรือนอันจะเป็นเหตุให้เกิดโรค รวมถึงการ ขนย้ายสิ่งโสโครกไปทิ้ง ต่อมาได้จัดตั้งสุขาภิบาลท่าฉลอมเมืองสมุทรสาครขึ้นในต่างจังหวัด เป็นแห่งแรกในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้ตราพรหมบัญญัติการปกครองคณะนครบาลดุสิตธานี พ.ศ.2461 เพื่อทดลองรูปแบบเมืองจำลอง"ดุสิตธานี"นับเป็นการปกครองในรูปแบบเทศบาลครั้งแรกอันเป็น รูปแบบการปกครองอย่างประเทศอังกฤษ โดยกำหนดให้เป็นนิติบุคคล แยกจากส่วนกลาง มีรายได้ของตนเอง ดูแลการคมนาคม การดับเพลิง สวนสาธารณะ โรงพยาบาล สุสาน โรงฆ่าสัตว์ คูคลองโรงเรียนราษฎร การรักษาความสะอาด และการป้องกันโรคทำบริการสาธารณะ ที่มีกำไร เช่น ตั้งโรงรับจำนำ ตลาด รถราง เป็นต้น ออกใบอนุญาตและเก็บค่าธรรมเนียม สำหรับยานพาหนะ ร้านจำหน่ายสุราโรงละคร โรงหนัง สถานเริงรมย์และอื่น ๆ เป็นต้น (ศุภมล ศรีสุขวัฒนา. 2542 : 28)

ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของประเทศไทยในปี พ.ศ.2475 จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น พระประมุข ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญประเทศไทยได้จัดระเบียบการบริหารราชการ เป็นราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการ บริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 โดยในส่วนของราชการส่วนท้องถิ่น ได้มีการจัดตั้ง เทศบาลขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 (ปัจจุบันใช้ พรบ. เทศบาล พ.ศ. 2496) แต่ต่อมาปรากฏว่า การดำเนินงานของเทศบาล ไม่ได้ผลเต็มที่ตามที่มุ่งหมายไว้จึงไม่อาจ ขยายการตั้งเทศบาลออกไปทุกท้องถิ่นทั่วราชอาณาจักรได้ จึงตั้งขึ้นได้เพียง 120 แห่ง ก็ระงับ การจัดตั้งเทศบาลขึ้นใหม่ เป็นเวลานานหลายสิบปี และได้มีการตั้งสุขาภิบาลขึ้น แทนเทศบาล

ในท้องที่ที่ยังไม่มีฐานะ เป็นเทศบาลตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 จนกระทั่งถึงปี 2500 จึงได้มีการยกฐานะสุขาภิบาลบางแห่ง ขึ้นเป็นเทศบาลตำบล อาทิ เทศบาลตำบลกระบินทร์เทศบาล โคโรกสำโรง เทศบาลตำบลบัวใหญ่ เป็นต้น และกรณีที่มีการจัดตั้งจังหวัดใหม่ก็ให้จัดตั้งเทศบาลเมืองขึ้น ในท้องถื่นที่เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดตามบทบัญญัติมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (ศุมล ศรีสุขวัฒนา. 2542 : 28)

อย่างไรก็ตามการจัดตั้งเทศบาล และสุขาภิบาลก็ยังไม่เป็นไปโดยทั่วถึง ส่วนใหญ่คงอยู่ภายใต้การปกครองส่วนภูมิภาค ดังนั้น เพื่อแก้ความเหลื่อมล้ำในการปกครองท้องถื่น ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล กับท้องถื่นที่อยู่นอกเขตดังกล่าว จึงได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้น โดยตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ให้เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถื่นที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการส่วนจังหวัด ภายในเขตพื้นที่จังหวัดนอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาลนับแต่นั้นมาการปกครองส่วนท้องถื่นจึงครอบคลุมทั่วทั้งราชอาณาจักรไทย โดยทุกพื้นที่ของประเทศไทย จะอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การปกครองท้องถื่นไม่รูปรูปใดก็รูปรูปหนึ่ง ต่อมาได้มีการประกาศใช้กฎหมายการปกครองท้องถื่นรูปพิเศษได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 ทั้งนี้เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นเมืองขนาดใหญ่ มีประชากรมากที่สุดส่วนเมืองพัทยาเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีลักษณะพิเศษและใช้รูปแบบการบริหาร โดยการจ้างผู้บริหาร ซึ่งปรากฏว่า ไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก ปัจจุบันจึงมีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลง ให้เป็นเทศบาลนครในปี พ.ศ. 2537 ก็ได้มีการปรับปรุงการบริหารส่วนท้องถื่นในส่วนพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีการบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาพตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถื่นทั่วประเทศ 7,853 แห่ง โดย มีรูปแบบการปกครองท้องถื่น ทั้งหมด 5 รูปแบบ คือ กรุงเทพฯเมืองพัทยาเป็นองค์การปกครองท้องถื่นรูปแบบพิเศษ เทศบาล (แยกเป็นเทศบาลนคร 30 แห่ง เทศบาลเมือง 178 แห่ง และเทศบาลตำบล 2,232 แห่ง) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 76 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 5,335 แห่ง (ศุมล ศรีสุขวัฒนา. 2542 : 29)

การปกครองท้องถื่นถือเป็นการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถื่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถื่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงแต่บางส่วนในการบริหารท้องถื่น ตามหลักการที่ว่า

ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน (Daniel Wit. 1967 : 14-21)

การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาตนเองและสนับสนุนติดตามผล การปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้ใช้โอกาสแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึกคิด ความต้องการ ปัญหาที่กำลังเผชิญวิธีการแก้ไขปัญหาและลงมือปฏิบัติ (ทงศศักดิ์ คุ่มไชนะ้า. 2540 : 93)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยประชาชนในฐานะผู้เป็นเจ้าของอำนาจที่แท้จริงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการผลักดันให้กลไก (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือราชการส่วนท้องถิ่น) ดำเนินภารกิจการพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับทราบปัญหาและคอยแก้ปัญหาที่เกิดในชุมชนได้ แต่ก็ไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประเด็นสำคัญ คือ การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้ยึดหลักการบริหารที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะด้วยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและให้เสนอแนะในกระบวนการประชาพิจารณ์ ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินงานตามโครงการของรัฐเรื่องใด อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม อาชีพ ความปลอดภัย วิถีชีวิต หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชุมชนหรือสังคม และอาจนำไปสู่ความแตกแยกในชุมชน จากการสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ของตำบลเวียงชัยยังขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจใน

การบริหารงานและกิจการสาธารณะพบว่ายังมีน้อยมาก ถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยได้เข้าไปสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การประชุมผู้นำชุมชน การให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประชุมหมู่บ้าน การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชน การร่วมเป็นกรรมการต่าง ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตามการส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งปัจจุบันประชาชนในตำบลเวียงชัยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยน้อยมาก จากภารกิจและอำนาจหน้าที่ ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ประสบปัญหา ในเรื่องการจัดทำโครงการ การดำเนินงานให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน การบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ จึงไม่สามารถรวบรวมข้อมูลปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะรวมทั้งวิถีแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปีและจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีและมีประสิทธิภาพ ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของสถาบันดำรงราชานุภาพ กองวิชาการและแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงกรมการปกครอง (2546 : 40) พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท้องถิ่นยังอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะภาคอีสาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าอยู่ในระดับใดและมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยรวมถึงศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อขอความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยเพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาพัฒนาศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมตลอดจนสามารถตอบสนองการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยให้บรรลุความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ สามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับต่ำ
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคามผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดพื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคามซึ่งมีทั้งหมด 5 ด้าน คือการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการ

ปฏิบัติงานการมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน โดยศึกษามาจากแนวคิดลักษณะการมีส่วนร่วมของอรัทัย ก๊กผล (2552 : 24 - 26) และเอื้ออิสรา หงส์หิรัญ (2544 : 11)

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 2,951 คน (สำนักบริหารงานทะเบียน อำเภอพยุหะภูมิพิสัย. 2557 : 1)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 353 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้สูตร (Taro Yamane. 1973 : 727)

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วม ได้แก่ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อบท. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน และประสิทธิภาพในการบริหารงาน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย มี 5 ด้าน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน

5.ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาของการศึกษาระหว่างเดือน มกราคม – สิงหาคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน หมายถึง การที่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม เข้ามาช่วยเหลือในกระบวนการดำเนินงานทำประโยชน์ต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อจะช่วยให้ชุมชนได้พัฒนาในเรื่องต่าง ๆ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การได้รับข้อมูลของทางราชการจากสื่อต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย วิทยุ โทรทัศน์ จดหมายข่าวขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยจัดทำขึ้น การประชุม กิจกรรมต่าง ๆ การพบปะพูดคุยกับคณะผู้บริหารพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย และอื่น ๆ
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมในการเสนอแนะปัญหาของชุมชน เสนอแนะความต้องการของชุมชน หรือกลุ่มบุคคล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินนโยบาย หรือโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หมายถึง การร่วมทำกิจกรรมในการสนับสนุนการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การร่วมการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการรักษาความสงบภายใน ด้านการประชาสัมพันธ์จัดทำแผนพัฒนาสามปี แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และอื่น ๆ
4. การมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์ หมายถึง การได้รับความสะดวก สบาย และสิทธิตามกฎหมาย ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ด้อยโอกาส การมีทางคมนาคมสะดวกและปลอดภัย การไฟฟ้าประปาใช้ครบทุกครัวเรือน การได้รับการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพ อบรมการให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ การได้รับการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ การได้รับการสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน หมายถึง การได้ร่วมในการตรวจติดตามการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยการเป็นคณะกรรมการตรวจรับการจ้าง คณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนฯ การมีส่วนร่วมในการเสนอขอเรียกร้องเกี่ยวกับความบกพร่องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

ความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การมีส่วนร่วมในการติดตาม การใช้จ่ายเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานแต่ละโครงการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วม หมายถึง ตัวกำหนดที่มีผลต่อการเข้าร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่

1. ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. หมายถึง ประชาชนมีความรู้ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ตามพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542 และระเบียบกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ได้จัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรม วันผู้สูงอายุ กิจกรรมการฝึกอบรมให้ความรู้ในบทบาทหน้าที่ของ อปท. และประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

3. ประสิทธิภาพในการบริหารงาน หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย มีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ตามความต้องการของชุมชน และเป็นยอมรับของชุมชน ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ในที่นี้คือองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จ.มหาสารคาม ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลข้าราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไปเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจสังคม ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมด้านการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ประชาชนในเขตตำบลเวียงชัย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการบริหารงาน นำไปพัฒนาระบบการบริหารงานให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่นดังนี้

1. ผู้วิจัยจะได้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย เพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาพัฒนาศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ผู้วิจัยจะได้ทราบถึงระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากที่สุด
3. ผู้วิจัยจะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย เพื่อเป็นข้อมูลในการค้นหาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน
4. ผู้วิจัยจะได้ทราบถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย และสามารถนำข้อเสนอแนะมาพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ได้ทำการศึกษา ค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางและสนับสนุนการทำวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
4. บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. ความหมายของการมีส่วนร่วม

ถวิลวดี บุรีกุล (2552 : 11) ระบุว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นกระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายโดยรวมเพื่อที่จะให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้น และได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนก็คือ การให้ข้อมูลต่อสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่นำเสนอ หรือนโยบายรัฐ และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุก ๆ คน (วันชัย วัฒนศัพท์. 2543) น.19 การมีส่วนร่วมของประชาชนยังจัดเป็นรูปแบบหนึ่งของแนวความคิดในการกระจายอำนาจจากส่วนกลางมาสู่ส่วนท้องถิ่นเพราะประชาชนในท้องถิ่น คือ ผู้ที่รู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นตนเองดีกว่าผู้อื่นการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นการเปิดกว้างในความคิดเห็น โดยการสื่อสารสองทางในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนซึ่งในแต่ละประเด็นนั้น ไม่สามารถใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งมาตัดสินใจได้เหมือนกัน

ทฤษฎีคัลท์ คุ้มไข่น้ำ (2540 : 93) การมีส่วนร่วมมีความหมายดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาดตนเองร่วมให้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้และความชำนาญร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 2) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาสและได้ใช้โอกาสที่ได้รับแสดงออกซึ่งความรู้สึคนึกคิดแสดงออกซึ่งสิ่งที่มีแสดงออกซึ่งที่เขาต้องการแสดงออกซึ่งปัญหาที่กำลังเผชิญและแสดงออกซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาและลงมือปฏิบัติโดยการช่วยเหลือของหน่วยงานภายนอกน้อยที่สุด 3) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการที่รัฐทำการส่งเสริม ชักนำสนับสนุนและสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชน ทั้งรูปของบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคมมูลนิธิ

ศลิษา หมัดลิ่ง (2549 : 18) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ประชาชน ได้เข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับข้องกับการดำเนินกิจกรรมของชุมชนร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาคำเนินการและกิจกรรมในชุมชน โดยร่วมวางแผน โครงการร่วมปฏิบัติงานในลักษณะของการเสียสละแรงงาน บริจาคเงิน วัสดุสิ่งของ ร่วมแบ่งปันผลประโยชน์และร่วมติดตามผลงานด้วยความสมัครใจ เพื่อพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมหรือชุมชนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการและพึงประสงค์ของกลุ่มหรือองค์กร

เจริญ ภัตตระ (2540 : 38) ได้ให้ความหมาย ของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ คือ 1) การที่กลุ่มประชาชน หรือขบวนการของประชาชน ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นผู้อยู่ในวงการนอกระบบราชการ ได้เพิ่มความสามารถในการควบคุมทรัพยากรและสถาบันต่าง ๆ ตามภาวะสังคมที่เป็นอยู่ 2) การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้ การกระจายทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรี ในฐานะสมาชิกสังคม การมีส่วนร่วมของประชาชน ได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนเอง 3) กระบวนการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาดของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ ความชำนาญ ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสม สนับสนุน ติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และ 4) กระบวนการที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาส และใช้โอกาสที่ได้รับแสดงออกซึ่งความรู้สึคนึกคิด แสดงออกซึ่ง

สิ่งที่เราไม่แสดงออกซึ่งสิ่งที่เขาต้องการ แสดงออกซึ่งปัญหาที่กำลังเผชิญ แสดงวิธีการแก้ปัญหา และลงมือปฏิบัติโดยการช่วยเหลือของหน่วยงานภายนอกน้อยที่สุด

ทวิทอง หงษ์วิวัฒน์ (2527 : 2 ; อ้างถึงใน เจนจิรา สุคำภา. 2548 : 6) ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการ และควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคมและได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปของการตัดสินใจในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเองอย่างเป็นตัวของตัวเอง

ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์ (2531 : 24) ให้ความหมายการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการดำเนินงานรวมพลังของประชาชน โดยยึดหลักการว่าสมาชิกในชุมชนนั้น จะต้องร่วมมือกันวางแผนและการปฏิบัติงาน เพื่อสนองความต้องการหรือแก้ปัญหาของประชาชนในชุมชน

จากความหมายดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมได้ว่า กระบวนการที่ประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ได้เสนอแนะปัญหาความต้องการ ได้ร่วมปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ ได้รับสิทธิประโยชน์ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งได้ตรวจติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเป็น การเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการพัฒนาระบบ การบริหารงานให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและตอบสนองความต้องการของชุมชน ทำให้ชุมชนน่าอยู่

2. ทฤษฎีของการมีส่วนร่วม

ถวิลวดี บุรีกุล (2551 : 5 -15) ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชนการมีส่วนร่วมของประชาชนปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 5 (2525-2529) เป็นต้นมา และรัฐได้ใช้การมีส่วนร่วมนี้เป็นเครื่องมือให้ประชาชนเข้าร่วม โครงการของรัฐ โดยที่คำจำกัดความของการมีส่วนร่วมมีจำนวนมากแต่ก็ไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งในแง่การเมืองการปกครอง ที่เห็นว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของชาวชนบท เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย และยังอาจเป็นการปูพื้นฐานมั่นคงสำหรับวิวัฒนาการไปสู่การปกครองตนเองของท้องถิ่นได้ ในบั้นปลาย และได้กล่าวถึง จุดเริ่มต้นของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเริ่มต้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมที่แต่ละคนมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องและสนใจเป็นเรื่อง ๆ ไป เช่น การสร้างแหล่ง

กักเก็บน้ำฝน การศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น ข้อสำคัญกิจกรรมเหล่านี้ จะต้องสัมพันธ์กับ ปัญหาและความต้องการของชาวบ้าน

การมีส่วนร่วมยังอธิบายได้ในหลายมิติ ทั้งในแง่ของมิติความลึกทั้งในเชิงกว้าง

1. การมีส่วนร่วมในความหมายที่แคบ คือ การพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมช่วยเหลือ โดยสมัครใจโดยประชาชนต่อโครงการใด โครงการหนึ่งของ โครงการสาธารณะต่าง ๆ ที่คาดว่า จะส่งผลต่อการพัฒนาชาติแต่ไม่ได้หวังว่าจะให้ประชาชนเปลี่ยนแปลง โครงการ หรือวิจารณ์ เนื้อหาของโครงการ

2. การมีส่วนร่วมในความหมายที่กว้าง หมายถึง การให้ประชาชนในชนบทรู้สึก ตื่นตัวเพื่อที่จะทราบถึงการรับความช่วยเหลือและตอบสนองต่อ โครงการพัฒนา ขณะเดียวกัน ก็สนับสนุนความคิดริเริ่มของคนในท้องถิ่น

3. ในเรื่องของการพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วม คือ การให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับ กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินการ และร่วมรับผลประโยชน์จาก โครงการพัฒนา นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะประเมินผล โครงการนั้น ๆ ด้วย

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนานั้นอาจเข้าใจในอย่างกว้าง ๆ ได้ว่าเป็น การที่ ประชาชนได้เข้าร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการตัดสินใจต่าง ๆ ในเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อเขา

5. การมีส่วนร่วมในชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนจะมีทั้ง สิทธิ และหน้าที่ ที่จะเข้าร่วมในการแก้ปัญหาของเขา มีความรับผิดชอบมากขึ้นที่จะสำรวจตรวจสอบความจำเป็น ในเรื่องต่าง ๆ การระดมทรัพยากรท้องถิ่น และเสนอแนวทางแก้ไขใหม่ ๆ เช่นเดียวกับการ ก่อตั้งและดำรงรักษาองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

6. การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องเป็นกระบวนการดำเนินการอย่างแข็งขันซึ่ง หมายถึงว่า บุคคลหรือกลุ่มที่มีส่วนร่วมนั้นได้เป็นผู้มีความริเริ่มและได้มุ่งใช้ความพยายามตลอดจน ความเป็นตัวของตัวเองที่จะดำเนินการตามความริเริ่มนั้น

7. การมีส่วนร่วม คือ การที่ได้มีการจัดการที่จะใช้ความพยายามที่จะเพิ่มความสามารถ ที่จะควบคุมทรัพยากรและระเบียบในสถาบันต่าง ๆ ในสภาพสังคมนั้นๆ ทั้งนี้โดยกลุ่มที่ดำเนินการ และความเคลื่อนไหวที่จะดำเนินการนี้ไม่ถูกควบคุมโดยทรัพยากรและระเบียบต่าง ๆ

เงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนมี 3 ประการ คือ

1. ต้องมีอิสรภาพ หมายถึง ประชาชนมีอิสระที่จะเข้าร่วมหรือไม่ก็ได้ การเข้าร่วม ต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ การถูกบังคับให้ร่วมไม่ว่าจะในรูปแบบใดไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วม

2. ต้องมีความเสมอภาค ประชาชนที่เข้าร่วมในกิจกรรมใดจะต้องมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ

3. ต้องมีความสามารถ ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายจะต้องมีความสามารถพอที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ หมายความว่า ในบางกิจกรรมแม้จะกำหนดว่าผู้เข้าร่วมมีเสรีภาพและเสมอภาคแต่กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความซับซ้อนเกินความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย การมีส่วนร่วมย่อมเกิดขึ้นไม่ได้

จากทฤษฎีข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบว่าการมีส่วนร่วมต้องอาศัยประชาชนในพื้นที่ต้องการอาศัยการรู้ ความสามัคคี ความเสมอภาค การเปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม หน่วยงานท้องถิ่นต้องมีความจริงใจที่จะพัฒนา โดยต้องให้โอกาสประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับ กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินการ และร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะประเมินผล โครงการนั้น ๆ ด้วย

3. ลักษณะการมีส่วนร่วม

อรทัย กัทผล (2552 : 17-19) การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) ในที่นี้หมายถึงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดให้ประชาชนเข้าไปร่วม ในการกำหนด กฎเกณฑ์ นโยบายกระบวนการบริหารและตัดสินใจของท้องถิ่นเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน โดยส่วนรวมอย่างแท้จริงทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทาง ความคิดมีความรู้ความสามารถในการกระทำและมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมต่อกิจกรรมนั้น ๆ โดยหลักการการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ ต้นจนถึงสิ้นสุด ไม่ใช่เป็นการจัดเวทีการมีส่วนร่วมครั้งเดียวตัวอย่างเช่นในแก้ปัญหาของชุมชน ควรเปิดให้ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ ดังนี้

3.1 เริ่มตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกในตนเองและถือเป็นภาระหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือชุมชนที่ตนเองอยู่

3.2 ร่วมคิดด้วยกัน ว่าอะไรที่เป็นปัญหาของชุมชนมีสาเหตุอย่างไร และจะจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาเป้าหมายอย่างไร และควรที่จะจัดการกับปัญหาใดก่อนหลัง

3.3 ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานว่าจะจัดกิจกรรมหรือโครงการอะไรจะแบ่ง งานกันอย่างไร ใช้งบประมาณมากน้อยเพียงใดจะจัดหางบประมาณมาจากที่ใดและใครจะเป็น ผู้ดูแลรักษา

3.4 ร่วมดำเนินงาน ประชาชนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจเต็มกำลัง ความรู้ความสามารถของตนเอง

3.5 ร่วมกันติดตามประเมินผล ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกันประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหาเพื่อให้งานหรือภารกิจดังกล่าวสามารถสำเร็จคล่องตามเป้าหมาย

3.6 ร่วมรับผลประโยชน์ ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชนแล้ว ย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัตถุสิ่งของ แต่อาจเป็น ความสุขสบายความพอใจในสภาพของความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก็ได้

ทั้งนี้ ในการทำงานเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขหรือหลักการที่สำคัญ 3 ประการคือ 1) การมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วมเพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหา/ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ 2) กระบวนการมีส่วนร่วมนั้นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและขีดความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วม และ 3) การมีส่วนร่วมต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพ/อิสรภาพที่จะตัดสินใจว่าจะเลือกหรือจัดให้มีการมีส่วนร่วมหรือไม่ข้อสำคัญ คือการมีส่วนร่วมนั้นต้องไม่เกิดจากการบังคับหรือขู่เข็ญจากผู้ที่เหนือกว่า

อรรถย ทัคผล (2552 : 24-26) การมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 5 ระดับ 1) การมีส่วนร่วมในระดับเสริมอำนาจให้ประชาชนเป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับที่สูงสุดเพราะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการตามผลของการตัดสินใจในรูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ที่รู้จักกันดีคือการลงประชามติหรือสภาเมืองการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้สะท้อนความยินยอมพร้อมใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการยอมรับอำนาจการตัดสินใจของประชาชนหรือชุมชนอย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมในระดับนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีกระบวนการเสริมความสามารถของประชาชนให้สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง อาทิ เช่น ข้อมูลที่ครอบคลุมเพียงพอการเสริมสร้างทักษะให้ประชาชนวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจหาทางแก้ปัญหาที่มีคุณภาพการใช้การมีส่วนร่วมในระดับนี้ สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของประชาชนในระดับสูง 2) การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือเป็นการให้บทบาทของประชาชนในระดับสูง โดยประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจจะเน้นความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในการตัดสินใจค่อนข้างสูงรูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ เช่น คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนและคณะที่ปรึกษาฝ่ายประชาชนผลการตัดสินใจที่ออกมาเป็นผลการตัดสินใจร่วมกัน เชื่อว่าน่าจะนำไปสู่การเสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคมเพราะประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีส่วนในองค์กรตัดสินใจด้วยไม่ใช่เพียงให้

ความคิดเห็นต่อองค์กรตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในระดับเข้ามามีบทบาท เป็นลักษณะ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจมีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนอย่างจริงจังและมี จุดมุ่งหมายชัดเจนข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในทางเลือกต่าง ๆ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนขั้นนี้ใกล้เคียงกับการมีส่วนร่วมในระดับการร่วมมือเพียงแต่ รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบร่วมมือมีลักษณะเป็นกิจกรรมถาวรมากกว่าการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ นอกจากนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นนี้อาจการตัดสินใจสุดท้ายยังเป็นขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กันอย่างเข้มข้น ตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมที่ใช้มากอาทิ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การตั้งคณะทำงานภาคประชาชน เป็นต้น 4) การมีส่วนร่วมในระดับรับฟังความคิดเห็น เป็นลักษณะการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงความรู้สึกและความคิดเห็น ประกอบการตัดสินใจดังนั้นประชาชนมีบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข้อมูลการตัดสินใจเป็น บทบาทของหน่วยงานภาครัฐเทคนิคการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การสำรวจความคิดเห็น การประชุมสาธารณะปัจจุบันนี้กฎหมายส่วนใหญ่มักกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดการมี ส่วนร่วมของประชาชนอย่างน้อยในระดับการรับฟังความคิดเห็น และ 5) การมีส่วนร่วมใน ระดับให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุดบทบาทของ ประชาชนน้อยมากเพียงแต่รับทราบว่าเกิดอะไรที่ไหนปัจจุบันการที่ภาครัฐตัดสินใจในเรื่อง ที่กระทบประชาชนและแจ้งให้ประชาชนทราบสะท้อนความล่าช้าในการบริหารงานและ สะท้อนว่าภาครัฐทำตนเป็นคุณพ่อรู้ดีแต่ในขณะที่เดียวกันจำเป็นต้องตระหนักว่าไม่ว่าจะเปิด ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นใดการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเป็นเรื่องที่สำคัญมากแต่ต้อง ไม่ใช่การให้ข้อมูลในลักษณะประชาสัมพันธ์โดยให้มองแต่ด้านดีเท่านั้นหัวใจสำคัญ คือ การให้ข้อเท็จจริงครอบคลุมและเพียงพอเพื่อทำให้ประชาชนได้ข้อเท็จจริงและตัดสินใจแสดง ความคิดเห็นอย่างมีคุณภาพ

เอื้ออิศรา หงส์หิรัญ (2544 : 11) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ในการลงมือปฏิบัติการใน การรับส่วนร่วมแบ่งผลประโยชน์ และการประเมินผลโครงการพัฒนา และ แบ่งการมีส่วนร่วม ออกเป็น 4 แบบ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย การริเริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนทรัพยากรการบริหาร และการประสาน

ความร่วมมือ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ประกอบด้วย ผลประโยชน์ ด้านวัสดุ ด้านสังคม และส่วนบุคคล และ4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

จากความหมายของลักษณะการมีส่วนร่วม จึงสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมนั้นประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิดมีความรู้ความสามารถในการกระทำและมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมต่อกิจกรรมนั้น ๆ ต้องไม่เกิดจากการบังคับหรือขู่เข็ญจากผู้ที่เหนือกว่า ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพ/อิสระภาพ เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหา/ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ โดยได้ศึกษาแนวคิดของออร์ทอ กักผล ในส่วนของการมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูล ข่าวสาร การมีส่วนร่วมในระดับรับฟังความคิดเห็น และแนวคิดของเอื้อ อิศรา หงส์หิรัญ ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยการนำเอาแนวคิดข้างต้นมาเป็นเกณฑ์ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

Roger (1979 ; อ้างถึงใน ประสงค์ พุทธา. 2557 : 32-33) ให้ความหมายเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลเป็นตัวตัดสินใจเข้าร่วมกระทำกิจกรรมใหม่ ๆ ในชุมชนหรือยอมรับสิ่งใหม่ ๆ คือ การติดต่อสื่อสารและลักษณะส่วนตัวของบุคคลนั้น ๆ โดย

4.1 ปัจจัยช่องทางการสื่อสารเป็นวิธีการที่ผู้ส่งข่าวสารไปยังผู้รับสารมี 2 ลักษณะคือ 1) ช่องทางการสื่อสารมวลชน (Mass Media Channel) เป็นวิธีการถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวกับการสื่อสารเช่นหนังสือพิมพ์นิตยสารวารสารและหนังสือประเภทอื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์วิทยุโทรทัศน์ ซึ่งมีความสำคัญในการเพิ่มความรู้กระจายข่าวสารสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลได้ และ2) ช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Channel) เป็นการติดต่อระหว่างบุคคลเพื่อถ่ายทอดข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้มากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ

4.2 ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัว (Person Characteristic) ประกอบด้วย อายุ สถานภาพทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจ รายได้ ขนาดที่ดิน และความสามารถเฉพาะอย่าง รวมถึงระดับการศึกษา

สมบัติ ชำรงชัยวงศ์ (2549 : 595-604 ; อ้างถึงใน ภูสิทธิ์ ชันติกุล. 2553 : 39-40)

1. ระบบการเมือง

1.1 ระบบประชาธิปไตย เป็นระบบการเมืองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ทางการเมืองมากที่สุด กล่าวคือ-การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองของประชาชน คือ การที่ประชาชนเป็นเจ้าของ อำนาจอธิปไตยอำนาจสูงสุดในการปกครอง เป็นของประชาชน-การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองโดยประชาชน คือ ประชาชนเป็นผู้กำหนดผู้ปกครอง ผู้ปกครองเป็นตัวแทนที่ได้รับมอบฉันทะจากประชาชน ให้เข้ามาทำหน้าที่ในการปกครอง การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองเพื่อประชาชน คือ การที่ผู้แทนประชาชนที่ได้รับมอบฉันทะให้เข้ามาทำหน้าที่ปกครองจะต้องใช้อำนาจปกครอง กระทำการบริหารเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน ให้ประชาชนอยู่ดีกินดี ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย กำหนดให้ประชาชนมีเสรีภาพในทางการเมือง ได้แก่ การใช้สิทธิในการกำหนดผู้ปกครอง การวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง การผลักดัน การตัดสินใจทางการเมืองของรัฐบาล และการชุมนุมเคลื่อนไหวทั้งการคัดค้านหรือสนับสนุน การตัดสินใจของรัฐบาล การเผยแพร่ข้อมูล ความคิด ความเห็นต่าง ๆ ทางการเมือง เป็นต้น

1.2 ระบบเผด็จการอำนาจนิยม เป็นระบบการเมืองที่กีดกัน หรือปิดโอกาสการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเพราะอำนาจเด็ดขาดมีแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งมีลักษณะการ ปกครองดังนี้-อำนาจการปกครองทั้งหมดเป็นของผู้ปกครอง อาจเรียกว่า อำนาจอธิปไตย เป็นของผู้ปกครอง-ประชาชนถูกตัดขาดออกจากการมีส่วนร่วมทางการเมือง ถ้าหากมีก็ เกิดขึ้นเฉพาะเป็นคำสั่งของผู้ปกครอง ให้เพื่อสนับสนุนเจตนารมณ์ของผู้ปกครองเท่านั้น-ประชาชนถูกปลูกฝังให้เชื่อว่าประชาชนที่คิดจะตั้งข้อพิพาทหรือร้องเรียน และปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ผู้ปกครองกำหนด

2. วัฒนธรรมทางการเมือง ลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เป็นกระบวนการส่งเสริมให้ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยความศรัทธาและเชื่อมั่น ในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย ต้องทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและความมุ่งมั่นอย่างจริงจังของผู้นำทางการเมือง และ การเรียกร้องอย่างแข็งขันจากประชาชนอย่างกว้างขวาง หากปราศจากปัจจัยดังกล่าว การ เสริมสร้างให้ประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยคงต้องอาศัยเวลาที่ยาวนาน ดังนั้น วัฒนธรรมทางการเมือง การพัฒนาทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบ ประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์อันหนึ่งอันเดียวกันที่เป็นเอกภาพจน ไม่อาจละทิ้งส่วนใดส่วนหนึ่งได้

3. โครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจ ปัจจัยนี้มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เช่น ระดับการศึกษา ของประชาชนในสังคมจะมีผลต่อลักษณะวัฒนธรรมทางการเมือง และพฤติกรรมทางการเมืองของ คนสังคมนั้น ๆ โดยการศึกษาทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีความสำนึกในบทบาท หน้าที่ของตนที่พึงกระทำต่อระบบการเมืองมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีฐานะทางเศรษฐกิจก็เป็นอีก ปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เช่น ผู้ที่มีรายได้ น้อย ประชาชนที่ยากจน จะไม่มีเวลามาสนใจการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะจะให้ความสำคัญกับการดำรงชีวิตประจำวัน ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วม ทางการเมืองได้มากกว่า นอกจากนี้ปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมแล้วยังมีปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยอื่น ๆ มาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งสามารถอธิบายปัจจัยต่าง ๆ ได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ . ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3.2 ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเมือง ได้แก่ พฤติกรรมร่วมทางสังคม ระดับการ พัฒนาหรือความทันสมัยทางสังคมและเศรษฐกิจ การกระทำหรือปฏิกิริยาตอบสนองต่อการมี ส่วนรวมของประชาชน โดยผู้นำทางการเมืองหรือผู้แทนของประชาชน สมพร พวงประทุม (2543 : 26 ; อ้างถึงใน วัลยา โพนสุวรรณ. 2549 : 34) การมีส่วนร่วมของประชาชนพบว่าอายุ เพศ การศึกษาขนาดของครอบครัวอาชีพ รายได้และระยะเวลา อาศัยอยู่ในท้องถิ่นนี้มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนและ ได้กล่าวถึง Bernard (1958) ว่าได้ทำการศึกษาปัจจัยทางวัฒนธรรมของประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ลักษณะส่วนบุคคลต่าง ๆ เช่น อายุ เพศ สถานภาพทางสังคม อาชีพ การศึกษา ถิ่นที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น และปัจจัยอื่น ๆ เช่น การอาศัยอยู่ในเมืองกับนอกเมือง จำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะครอบครัว ค่านิยม และทัศนคติและ ได้กล่าวถึง Cohen and Uphoff (1978) ว่าปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม จะประกอบด้วย

- 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพในครอบครัวระดับการศึกษา
- 2) สถานภาพทางสังคม เช่น ชนชั้นทางสังคม วรรณศาสตร์และแหล่งกำเนิด
- 3) อาชีพ รายได้และทรัพย์สิน
- 4) ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น และระยะเวลาที่อยู่ใน โครงการ และ
- 5) พื้นที่ดินถือครองและสถานภาพการทำงาน

Singh (1953 ; อ้างถึงใน ประยงค์ พุทธา. 2557 : 32) สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางสังคมไว้ว่ามีปัจจัยถึง 32 ตัว ที่มีส่วนร่วมกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางสังคม ได้แก่ อายุ เพศ สุขภาพ ระยะเวลาอาศัยในชุมชน ระยะห่างของการตั้งบ้านเรือน ขนาดของครอบครัวมาตรฐานทางสังคมของประชาชน ระดับการศึกษา ระดับความเป็นอยู่การครอบครองที่ดิน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติ และสัญชาติ พื้นเพทางครอบครัว ลำดับชั้นทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล การปรับตัวทางสังคม ความสนใจ ความเฉลียวฉลาด การอบรมทางพฤติกรรมทัศนคติ ข่าวสารและการติดต่อสื่อสาร ความเชื่อ ศาสนา ค่านิยมทางสังคมความเชื่อในตนเอง ความเชื่อและการแสดงออกทางพฤติกรรม ความพึงพอใจการเป็นผู้นำและการตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรม

มาสโลว์ (อ้างถึงใน ประยงค์ พุทธา. 2557 : 30) นักจิตวิทยาได้ค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ เชื่อว่ามนุษย์เป็นตัวกำหนดปัญหาหรือความอยากและจะพยายามขวนขวายให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการตอบสนองและความอยากนี้เกิดจากมนุษย์ ซึ่งแต่ละเผ่าพันธุ์แสดงออกถึงความต้องการไม่เหมือนกันแต่อย่างน้อยที่สุดก็จะมีขั้นพื้นฐานที่เหมือนกันเป็นลำดับไป แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าได้รับการตอบสนองความต้องการระดับใดมากน้อยเพียงใด ซึ่งสรุปว่า

- 1) มนุษย์มีความต้องการและความต้องการนี้มีตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุด 2) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วย่อมสิ้นสุดลงและความต้องการใหม่ที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดขึ้น 3) มนุษย์เรามีความต้องการตามลำดับชั้นของความสำคัญจากต่ำไปหาสูง มาสโลว์ตั้งเป็นสมมติฐานเรียกว่า ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ 5 ลำดับ คือ

1. ความต้องการสิ่งจำเป็นทางร่างกาย
2. ความต้องการด้านความปลอดภัย
3. ความต้องการในสังคม
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ
5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต

Creighton (1977 ; อ้างถึงใน ประยงค์ พุทธา. 2557 : 34) ให้ความหมายว่าการที่คนเราจะพิจารณาว่าตนได้รับผลกระทบและเลือกที่จะมีส่วนร่วมในโครงการการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 6 ประการ คือ 1) ความใกล้ชิดกับปัญหา 2) ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ 3) การเข้าถึงประโยชน์ใช้สอยหรือบริการ 4) ประเด็นทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อม 5) ค่านิยม และ 6) อำนาจที่ได้รับการมอบหมายตามกฎหมาย นอกจากนี้ประชาชนโดยทั่วไปจะเข้ามามีส่วนร่วมปัจจัยที่เป็นส่วนสำคัญคือการให้ข้อมูล

ข่าวสารต่อสาธารณชนทั่วไปถึงผลที่จะติดตามมาของการมีส่วนร่วมหรือการไม่ทำตามกิจกรรมที่นำเสนอและต้องแสดงให้เห็นชัดเจนเพื่อให้ประชาชนเห็นช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้ถ้าเขาต้องการที่จะมีส่วนร่วม

กล่าวโดยสรุป เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ มนุษย์มีความต้องการในการดำรงชีวิตอยู่ทั้งทางด้านร่างกาย ความปลอดภัย ได้รับการยอมรับในสังคม การยกย่องนับถือ ต้องการความสำเร็จในชีวิต ต้องการความเป็นอยู่ดี ในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีปัจจัยหลายด้านที่จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ปัจจัยด้าน เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพทางสังคม การอาศัยอยู่ท้องถิ่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ถ้าปัจจัยเหล่านี้ถูกศึกษาและทำความเข้าใจพฤติกรรมอย่างถูกต้องแล้วก็จะช่วยส่งเสริมให้การมีส่วนร่วมนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลากหลายแต่หลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกัน ดังนี้

ศุมนล ศรีสุขวัฒนา (2542 : 31) โครงสร้างการบริหารจัดการขององค์กรปกครองท้องถิ่น เมื่อกล่าวในเชิงโครงสร้างขององค์กรปกครองท้องถิ่น ก็พบว่า ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา 285 กำหนดให้ "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น" ดังนั้น องค์กรปกครองท้องถิ่น โดยทั่วไป จึงจะแบ่งโครงสร้างการบริหารจัดการออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาท้องถิ่น มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ ในระดับท้องถิ่นนั้น ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับการงบประมาณประจำปี ที่ฝ่ายบริหารเสนอ และเรื่องอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อเป็น กฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ ที่ให้ชุมชนในท้องถิ่นนั้น ได้ยึดถือปฏิบัติ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการกิจการต่าง ๆ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการให้เกิดการบังคับใช้ตามกฎหมายท้องถิ่น ที่สภาท้องถิ่นได้ตราขึ้น เพื่อให้เกิดการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข และคุ้มครองประชาชนในท้องถิ่นนั้น

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518 : 2-3 ; อ้างถึงใน วาสนา ถิมขาม. 2548 : 6) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครอง ท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมด หรือบางส่วนในการบริหารงานท้องถิ่น

Daniel Wit (1967 : 14-21 ; อ้างถึงใน วาสนา ถิมขาม. 2548 : 7) การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงแต่บางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์การของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลางมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช (2546 : 26-27 ; อ้างถึงใน จารุวรรณ วิลาทานัง. 2557 : 8) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) แนวความคิดที่เน้นความสำคัญของรัฐ ผู้ปกครองรัฐและสาธารณชน โดยส่วนรวมเชื่อว่าปัจเจกชนจะต้องเสียสละสิทธิส่วนบุคคลและเสรีภาพบางประการ เพื่อความแข็งแกร่งของรัฐและเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน จึงจัดการปกครองโดยกำหนดให้รัฐและผู้ที่มีอำนาจมากผู้ปกครองหรือรัฐบาลจะตัดสินใจแทนประชาชนเป็นผู้กำหนดกำระเบียบ และแนวทางของรัฐ ปัจเจกชนมีหน้าที่ที่จะต้องเชื่อฟัง และปฏิบัติตามในฐานะที่เป็นพลเมืองของรัฐ 2) แนวคิดที่เน้นความสำคัญของปัจเจกชน เชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนต่างมีความคิดความเชื่อและเหตุผลของตนเอง จึงจัดระเบียบบ้านเมืองโดยกำหนดให้ปัจเจกชนมีอำนาจในตนเอง มีสิทธิเสรีภาพและมีความเสมอภาคกัน กฎระเบียบในการอยู่ร่วมกัน และแนวทางแห่งรัฐเกิดจากความคิดและการตัดสินใจร่วมกันของปัจเจกชนที่เป็นสมาชิกของรัฐนั้นการมีเสรีภาพและอิสรภาพทำให้มนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างกว้างขวาง และโดยอำนาจในตนเองของมนุษย์แต่ละคน มนุษย์สามารถสร้างสังคมที่อิงตามความคิดและเจตนารมณ์ร่วมกันของพวกเขาเอง ซึ่งแนวความคิดแบบประชาธิปไตยเป็นแนวความคิดในกลุ่มนี้

ลิขิต ธีรเวคิน (2548 : 36 ; อ้างถึงใน อนุศิษย์ รัตน์วิชัย. 2552 : 13) ได้อธิบายความหมายการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า เป็นการปกครองโดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองในท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครองโดยอิสระ และได้รับอำนาจโดยอิสระ โดยความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ มิใช่ว่าได้กลายเป็นรัฐอธิปไตยไป

ชวงส์ ฉายะบุตร (2539 : 12-13 ; อ้างถึงใน วาสนา ถิ่นขาม. 2548 : 8) สาระสำคัญของ การปกครองท้องถิ่น มีดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่งซึ่งชุมชนเหล่านั้น อาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากร หรือขนาดของพื้นที่
2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสมกล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง
3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการปกครองท้องถิ่น สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้ เป็น 2 ประเภท คือ 1) หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การปกครองท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ ข้อบังคับ เป็นต้น 2) สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณ เพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ
4. มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารการและการปกครองตนเอง จัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารฝ่ายนิติบัญญัติ
5. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวความคิดที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริงหน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนที่อยู่ในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อให้สมเจตนาารมณ์และความต้องการของชุมชนและอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอีกด้วย

Wit (1967 : 14-21 ; อ้างถึงใน อนุศิษฐ์ รัตนวิชัย. 2552 : 12) ได้ให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองท้องถิ่นร่วมกันทั้งหมด หรืออำนาจบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่นก็ยอมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหาร การปกครองท้องถิ่นจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรที่มีได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

กล่าวโดยสรุป การปกครองท้องถิ่น คือ การช่วยเหลือการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการช่วยเหลือพี่น้องประชาชนในท้องถิ่น เนื่องจากความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน การบริหารท้องถิ่นจึงเป็นการบริหารที่ใกล้ชิดประชาชน และสามารถรับรู้ รับทราบปัญหาได้ดีกว่าและสามารถแก้ปัญหาความเดือดร้อน ได้เร็วและตรงอย่างถูกต้องมากกว่า

แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

1. โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีสภาองค์การตำบล อยู่ในระดับสูงสุด เป็นผู้กำหนดนโยบายและกำกับดูแลกรรมการบริหารของ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีพนักงานประจำที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำงานประจำวัน โดยมีปลัดและรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหัวหน้างานบริหาร ภายในองค์กรมีการแบ่งออกเป็นหน่วย งานต่าง ๆ ได้เท่าที่จำเป็นตามภาระหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบอยู่ เช่น สำนักงานปลัด ส่วนการคลัง ส่วนสาธารณสุขส่วนการศึกษา และส่วนการโยธา

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีโครงสร้างเป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ โดยโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง หมู่บ้านละ 2 คน ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 1 หมู่บ้าน ให้หมู่บ้านนั้นเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6 คน และในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 2 หมู่บ้าน ให้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละ 3 คน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีวาระ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง และสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อ 1) ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 2) ตาย 3) ลาออก 4) เป็นผู้ได้เสียในทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ตนดำรงตำแหน่ง หรือในกิจการที่กระทำให้ อบต. 5) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 6) ไม่ได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ตนได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกิน 6 เดือน 7) ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลติดต่อกัน 3 ครั้ง โดยไม่มีเหตุผลที่สมควร 8) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีพฤติกรรมที่เสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อมเสีย และ 9) ราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีประธานสภาและรองประธานสภา 1 คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่ประธานและรองประธานสภาดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาหรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 49)

2. หน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

2.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลตาม (1) และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

2.4 เลือกประธานสภา รองประธานสภา และเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.5 รับทราบนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำทุกปี

2.6 ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิตั้งกระทู้ถามต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

2.7 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเสนอข้อยุติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติได้

2.8 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดำเนินการประชุม และดำเนินการอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ขณะที่รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ช่วยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงาน ตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายให้ทำ ในกรณีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ให้รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานแทน ในการดำเนินการประชุมให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามสมัยประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม หากว่าไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เรียกประชุม ให้นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุมพร้อมทั้งเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุมเมื่อตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระ ให้มีการเลือกประธานหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแทนตำแหน่งที่ว่างภายใน 15 วันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน (มาตรา 51) เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเลือกตั้งจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำรงตำแหน่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ โดยที่เลขานุ

การสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ การจัดการประชุม และงานที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย สมัยประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนายอำเภอต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ครั้งแรกภายใน 15 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง และให้ที่ประชุมเลือกประธานสภา 1 คน และรองประธานสภา 1 คน ซึ่งประธานสภาและรองประธานสภานี้ จะดำรงตำแหน่งจนครบวาระ ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถจัดให้มีการประชุมครั้งแรกได้ภายใน 15 วัน ดังกล่าว หรือมีการประชุม แต่ไม่อาจเลือกประธานสภาได้ นายอำเภออาจเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีคำสั่งยุบสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ในปีหนึ่งให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัย หรือมากกว่า 2 สมัย แต่ไม่เกิน 4 สมัย สมัยหนึ่ง ๆ ไม่เกิน 15 วัน แต่อาจขยายได้อีก โดยขออนุญาตนายอำเภอ วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้กำหนด นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่ามีคามจำเป็น ประธานสภานายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาที่มีอยู่ อาจนำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอเปิดประชุมวิสามัญได้

3. คุณสมบัติและอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแต่งตั้งผู้ช่วยดำเนินการได้ โดยสามารถแต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ 2 คน และเป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ 1 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้ จะดำรงตำแหน่งได้อีกครั้งเมื่อพ้นระยะเวลา 4 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง แม้ดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลา 4 ปี ก็ให้นับเป็น 1 วาระ ผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้ 1) มีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง 2) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น นักบริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา 3) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น

เพราะเหตุที่ไม่มีส่วนได้เสียไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญา หรือกิจการที่กระทำกับ
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

อำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1) ก่อนเข้ารับหน้าที่ นายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลต้องแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติ หาก
ไม่สามารถดำเนินการได้ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน
และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
เป็นประจำทุกปี (มาตรา 58/5) 2) อำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 (มาตรา 59) กำหนดไว้ดังนี้ (1) กำหนดนโยบายโดยไม่
ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไป
ตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับ
ของทางราชการ (2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล
(3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบล (4) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความ
เรียบร้อย (5) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่น
ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ 1) ถึงคราวออกตามวาระ
2) ตาย 3) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ 4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้อง
ห้ามตามที่กฎหมายกำหนด 5) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 64/2 ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

องค์ประกอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในการปฏิบัติงาน ดังนี้ 1) สภาองค์การ
บริหารส่วนตำบล เรียกว่า ฝ่ายนิติบัญญัติ 2) นายก องค์การบริหารส่วนตำบล เรียกว่า ฝ่ายบริหาร
3) พนักงานส่วนตำบล เรียกว่า ฝ่ายราชการประจำ 4) ประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล
เรียกว่า เป็นศูนย์กลางการพัฒนา และมีส่วนร่วมดำเนินการ และ 5) ฝ่ายกำกับดูแล
องค์การบริหารส่วนตำบล : นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด

ทั้ง 5 ฝ่าย ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามกรอบอำนาจหน้าที่อย่างสมดุล
องค์การบริหารส่วนตำบล จึงพัฒนาอย่างยั่งยืนและเข้มแข็ง

4. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66) และ (มาตรา 67)

- 4.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 4.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 4.3 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- 4.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 4.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 4.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 4.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4.8 บำรุงรักษาสีตจจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 4.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็น และสมควร (ความเดิมในมาตรา 68 (8) ถูกยกเลิกและใช้ข้อความใหม่แทนแล้ว โดยมาตรา 14 และเพิ่มเติม (9) โดยมาตรา 15 ของ พ.ร.บ. สถาปนาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ตามลำดับ)

5. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 68)

- 5.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 5.2 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 5.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 5.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุมการกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ
- 5.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 5.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 5.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 5.8 การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 5.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 5.10 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 5.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 5.12 การท่องเที่ยว
- 5.13 การผังเมือง

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย

1. สภาพทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีระยะทางจาก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย ประมาณ 10 กิโลเมตรและห่างจาก ตัวจังหวัดมหาสารคามประมาณ 92 กิโลเมตร พื้นที่ตำบลเวียงชัยเป็นตำบลหนึ่งในสิบสี่ตำบลของอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 37.02 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 23,137.50 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังนี้ 1) ทิศเหนือ จดตำบลก้ามปู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 2) ทิศใต้ จดตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 3) ทิศตะวันออก จดตำบลราษฎร์พัฒนา อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม และ 4) ทิศตะวันตกจด ตำบลปะหลานและตำบลเมืองเสือ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตำบลเวียงชัยแบ่งการปกครองออกเป็น 14 หมู่บ้าน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 1 แสดงรายชื่อหมู่บ้านของตำบลเวียงชัย

ลำดับที่	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
1	1	บ้านตะโงน
2	2	บ้านยางพันชาด
3	3	บ้านหนองลุมพุก
4	4	บ้านหนองระเวียง
5	5	บ้านหนองไผ่
6	6	บ้านโนนใหญ่
7	7	บ้านโนนม่วง
8	8	บ้านจอมพะลาน
9	9	บ้านโนนสังข์
10	10	บ้านหนองสระ
11	11	บ้านยางเจริญ
12	12	บ้านหัวหนอง
13	13	บ้านหนองระเวียง
14	14	บ้านหนองบัวทอง

ลักษณะภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของตำบลเวียงชัยส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ราบมีความลาดเทเล็กน้อยจะเป็นที่สูงทางทิศตะวันตกลาดมาทางทิศตะวันออกสภาพทางทิศตะวันออกเป็นที่ลุ่มสลับที่ค่อนที่ค่อนมักจะเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านส่วนที่ราบนั้นจะเป็นที่นาเกือบทั้งหมดโดยมีห้วยหว่าไหลผ่านหลายหมู่บ้าน เช่นหมู่ที่ 1, 7 และหมู่ที่ 11 ประชาชนส่วนใหญ่อาศัยลุ่มน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและเลี้ยงสัตว์

รายละเอียดประชากรจำแนกเป็นรายหมู่บ้าน ดังแสดงตามตารางต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรจำนวนครัวเรือนและจำนวนบ้านจำแนก
รายหมู่บ้านของ ตำบลเวียงชัย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร			จำนวน ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านตะโงน	272	272	546	118
2	บ้านยางพันขาด	102	134	236	54
3	บ้านหนองลุมพุก	98	105	202	46
4	บ้านหนองระเวียง	140	149	289	72
5	บ้านหนองไผ่	209	156	365	84
6	บ้านโนนใหญ่	67	67	134	30
7	บ้านโนนม่วง	55	50	105	25
8	บ้านจอมพะลาน	270	327	598	156
9	บ้านโนนสังข์	167	131	298	63
10	บ้านหนองสระ	104	125	229	42
11	บ้านยางเจริญ	197	159	356	72
12	บ้านหัวหนอง	115	130	245	61
13	บ้านหนองระเวียง	105	113	218	44
14	บ้านหนองบัวทอง	191	168	359	73
รวม		2,094	2,086	4,180	940

ที่มา : สำนักงานทะเบียนอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย

2. สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพของประชากรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร (ทำนา) เป็นอาชีพหลักทำได้ปีละครั้ง โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลักในฤดูหลังทำนาประชาชนจะมีอาชีพเสริมเช่นการเลี้ยงสัตว์การค้าขายเสื้อผ้าการทอผ้าไหม เป็นต้น

หน่วยธุรกิจในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย มีโรงสีข้าว 17 แห่ง
มีร้านค้า 42 แห่ง และฟาร์มไก่ 2 แห่ง

3. สภาพทางสังคม

3.1 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- 3.1.1 วัด 5 แห่ง
- 3.1.2 สำนักสงฆ์ 2 แห่ง
- 3.1.3 มัสยิด - แห่ง
- 3.1.4 ศาลเจ้า - แห่ง

3.2 สถาบันการศึกษา

- 3.2.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา - แห่ง
- 3.2.2 โรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง
- 3.2.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 แห่ง
- 3.2.4 ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน/ห้องสมุดประชาชน 14 แห่ง

3.3 สาธารณสุข

- 3.3.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน 1 แห่ง
- 3.3.2 สถานีอนามัยประจำหมู่บ้าน - แห่ง
- 3.3.3 สถานพยาบาลเอกชน - แห่ง
- 3.3.4 ร้านขายยาแผนปัจจุบัน - แห่ง
- 3.3.5 ครอบครัวมีและใช้ส้วมราดน้ำ 908 แห่ง

3.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- 3.4.1 สถานีตำรวจ - แห่ง
- 3.4.2 ที่พักสายตรวจ 1 แห่ง
- 3.4.3 สถานีดับเพลิง - แห่ง

4. การบริการพื้นฐาน

4.1 การคมนาคม

4.1.1 การคมนาคมในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยส่วนใหญ่เป็นถนน
ดินและถนนลูกรังสภาพถนนภายในหมู่บ้านมีถนนกสส. หมู่ที่ 1-14 ประมาณร้อยละ 80 %

4.1.2 การคมนาคมขนส่ง มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 202 สายหลักผ่านพื้นที่ชุมชน ซึ่งมีรถปรับอากาศสาย ร้อยเอ็ด – กรุงเทพฯ ผ่านตำบลเวียงชัย ในพื้นที่ตำบลเวียงชัย มีการสัญจรไปมาโดยรถยนต์ส่วนตัว

4.1.3 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขตำบล-แห่ง

4.1.4 สถานีการโทรคมนาคมอื่น ๆ 9 แห่ง ได้แก่ โทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 1-10

4.1.5 สถานที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ได้แก่ ศาลาประชาคมประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 1-14

4.2 การไฟฟ้า

จำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึงทั้ง 14 หมู่บ้านที่ใช้ไฟฟ้าภายในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย

5. ข้อมูลอื่น ๆ

5.1 แหล่งน้ำธรรมชาติ

5.1.1 ลำน้ำลำห้วย 2 สาย

5.1.2 บึง, หนอง, และอื่น ๆ 3 แห่ง

5.2 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

5.2.1 ฝายน้ำล้น 2 แห่ง

5.2.2 บ่อน้ำตื้น 40 แห่ง

5.2.3 บ่อโยก 14 แห่ง

5.2.4 อื่น ๆ ได้แก่ ระบบประปาหมู่บ้าน 5 แห่ง

5.3 ทรัพยากรธรรมชาติ

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย มีพื้นที่ป่าไม้สาธารณะป่าโคกหนองหมูลี และโคกป่าช้า จำนวน 150 ไร่

5.4 มวลชนจัดตั้ง

5.4.1 ลูกเสือชาวบ้าน จำนวน 40 คน

5.4.2 อปพร จำนวน 140 คน

5.4.3 เยาวชนอาสาจำนวน 28 คน

5.4.4 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 100 คน

6. ศักยภาพในตำบล

6.1 ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย จำนวนบุคลากร จำนวน 27 คน แยกเป็น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน

6.1.1 ตำแหน่งในส่วนสำนักปลัด จำนวน 7 คน

- 1) หัวหน้าสำนักปลัด
- 2) บุคลากร
- 3) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
- 4) เจ้าหน้าที่ธุรการ
- 5) ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
- 6) นักการภารโรง
- 7) คนงานทั่วไป

6.1.2 ตำแหน่งในส่วนการคลัง จำนวน 6 คน

- 1) ผู้อำนวยการกองคลัง
- 2) นักวิชาการการเงินและบัญชี
- 3) นักวิชาการจัดเก็บรายได้
- 4) เจ้าหน้าที่พัสดุ
- 5) เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
- 6) ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้

6.1.3 ตำแหน่งในส่วนโยธา จำนวน 2 คน

- 1) ผู้อำนวยการกองช่าง
- 2) นายช่างโยธา

6.1.4 ตำแหน่งในส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 8 คน

- 1) นักวิชาการศึกษา
- 2) ครูผู้ดูแลเด็ก 4 คน
- 3) ผู้ดูแลเด็ก 3 คน

6.1.5 ตำแหน่งในส่วนสวัสดิการสังคม จำนวน 2 คน

- 1) นักบริหารงานสวัสดิการสังคม
- 2) นักพัฒนาชุมชน

6.1.6 ระดับการศึกษาของบุคลากร

- 1) ม.6 / ปวช. จำนวน 6 คน
- 2) ปวส. / อนุปริญญา จำนวน 4 คน
- 3) ปริญญาตรี จำนวน 11 คน
- 4) สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน

6.2 ศักยภาพของชุมชนในพื้นที่

6.2.1 การรวมกลุ่มอาชีพของประชาชนในพื้นที่

- 1) กลุ่มอาชีพ 7 กลุ่ม
- 2) กลุ่มออมทรัพย์ 3 กลุ่ม
- 3) กลุ่มอื่น ๆ - กลุ่ม

6.3 จุดเด่นของพื้นที่ (ที่เอื้อต่อการพัฒนาตำบล)

6.3.1 ตำบลเวียงชัยมีสภาพเป็นที่ลุ่มและเป็นป่าเล็กน้อยมีที่นาค่อนข้างดีเหมาะแก่การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์หากได้รับการส่งเสริมด้านการอนุรักษ์ดิน และปรับปรุงดินให้ถูกวิธีตามหลักวิชาการจะทำให้ประชาชนได้จากการเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์เพิ่มมากขึ้น

6.3.2 ตำบลเวียงชัย มีการรวมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มสตรีแม่บ้านกลุ่มทอผ้าไหมกลุ่มเลี้ยงสุกร กลุ่มสัมปึก กลุ่มเพาะเห็ดฟาง และกลุ่มพลังมวลชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มที่จัดตั้งอย่างมีระบบได้รับการอบรมและการติดตามประเมินผลอยู่อย่างต่อเนื่องทำให้กลุ่มต่างๆเหล่านี้มีความรู้ความชำนาญสามารถพัฒนาการดำเนินการดีขึ้น

6.3.3 ตำบลเวียงชัย มีขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมานานนับร้อยปีคือ ประเพณีบุญปู่ตาและตำบลเวียงชัยได้อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ไว้เป็นอย่างดี ตำบลเวียงชัยยังมีเอกลักษณ์ในเรื่องของภาษาประจำท้องถิ่น ได้แก่ภาษาเขมรซึ่งได้สืบทอดกันมายาวนาน ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ใช้เป็นภาษาประจำท้องถิ่นและคนรุ่นใหม่ก็สามารถใช้ภาษาเขมรได้เป็นอย่างดี

7. ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของท้องถิ่น

7.1 โครงสร้างและขบวนการบริหารงานบุคคล องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ได้ปรับปรุงแผนอัตรา กำลัง 3 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2558–2560 โดยแยกโครงสร้างส่วนราชการออกดังนี้

7.1.1 โครงสร้างของสำนักปลัด

- 1) งานบริหารงานทั่วไป

- 2) งานนโยบายและแผน
- 3) งานกฎหมายและคดี
- 4) งานกิจการสภา
- 5) งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

7.1.2 โครงสร้างกองคลัง

- 1) งานการเงิน
- 2) งานการบัญชี
- 3) งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้
- 4) งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ

7.1.3 โครงสร้างกองช่าง

- 1) งานก่อสร้าง
- 2) งานออกแบบและควบคุมอาคาร
- 3) งานผังเมือง
- 4) งานฝ่ายประสานสาธารณูปโภค

7.1.4 โครงสร้างส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

- 1) งานอนามัยและสิ่งแวดล้อม
- 2) งานส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุข
- 3) งานรักษาความสะอาด

7.1.5 โครงสร้างส่วนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

- 1) งานบริการศึกษา
- 2) งานศาสนาวัฒนธรรมและประเพณี
- 3) งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 4) งานส่งเสริมกิจการโรงเรียน

7.1.6 โครงสร้างส่วนสวัสดิการสังคม

- 1) งานสงเคราะห์สตรีคนชราและผู้พิการ
- 2) งานส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี
- 3) งานพัฒนาชุมชน
- 4) งานส่งเสริมสุขภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อนุศิษฐ์ รัตน์วิชัย (2552 : 82) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นด้านพบว่าระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือการมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาความต้องการ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน โครงการ และการมีส่วนร่วมปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนา และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบว่ามีการนำแผนพัฒนาไปจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลธัญญา ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จารุวรรณ วิธาทานัง (2557 : 81-83) ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีเทศบาล ตำบลนาคูน อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาคูน อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ อยู่ในดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาและการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาคูน อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่งและหมู่บ้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

ภักฐ์พิชา โภคะสมบุรณ์ (2557 : 78-80) ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคือ อำเภอมืออง จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคือ อำเภอมืออง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับบางครั้ง พิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับบางครั้งทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ระดับการศึกษาสถานภาพทางสังคม และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ 0.118, 0.060, และ 0.09 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ 0.018, 0.191, และ 0.137 ตามลำดับ ตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ได้ร้อยละ 32 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประยงค์ พุทธธา (2557 : 83-84) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการร่วมคิดและตัดสินใจ ด้านการติดตามประเมินผล และด้านการดำเนินการตามลำดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ระดับความรู้ในระบอบประชาธิปไตย เป็นปัจจัยในเชิงบวก โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.747 ตัวแปรทั้งหมด สามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้ร้อยละ 55.8

วาสนา ถิ่นขาม (2548 : 62-65) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล : ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 2 ขั้นตอน ดังนี้ รวบรวมปัญหา ความต้องการ ขึ้นร่วมปฏิบัติการ ขึ้นวิเคราะห์ข้อมูล หาสาเหตุปัญหา ขึ้นติดตามการดำเนินโครงการกิจกรรม ขึ้นร่วมกำหนดโครงการกิจกรรม และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 อันดับ

แต่ละขั้นตอน ดังนี้ เข้าร่วมประชุมเพื่อปรึกษาปัญหา ความต้องการของหมู่บ้าน เข้าร่วมประชุม เพื่อหาวิธีแก้ปัญหาของหมู่บ้าน เข้าร่วมประชุมเพื่อหาสาเหตุของหมู่บ้าน เข้าร่วมประชุม เพื่อเห็นชอบ โครงกาของหมู่บ้าน เข้าร่วมกิจกรรมประเพณีท้องถิ่น/วันสำคัญทางศาสนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมการดำเนินงานด้านการพัฒนาของหมู่บ้าน ได้มีการ สอบถามโครงการกิจกรรมของหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการติดตามข้อมูล ข่าวสารการดำเนินโครงการ กิจกรรมตามแผนพัฒนาตำบล โดยสรุป ประชาชนมีส่วนร่วม ในกระบวนการวางแผนพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางซึ่งข้อสังเกตที่ได้นี้ จะนำไปพิจารณา ปรับปรุง เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบลมากยิ่งขึ้น

เจริญรา สุคำภา (2547 : 65-67) การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการร่วมเสนอปัญหาในชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการ ประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากที่สุด และประชาชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ภายใตชุมชนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลน้อยที่สุด ด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเป็นรายชื่อ พบว่าประชาชนได้เข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาในชุมชนของตนเองมากที่สุดและประชาชนมีส่วนร่วมในการกลั่นกรอง ปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด ด้านการร่วมกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเป็นรายชื่อ พบว่า ประชาชนในชุมชนรวมกลุ่มกันเพื่อทำ กิจกรรมร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด และประชาชนได้เสนอตนเองเพื่อร่วม กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้อยที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเป็นรายชื่อ พบว่า ประชาชน ได้ติดตามและตรวจสอบการทำงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด และประชาชนได้ร่วมเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ใน การดำเนินงานทางพัสดุน้อยที่สุด ประชาชนที่มีความแตกต่างในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เติบโตต่อเดือน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 แต่ ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในตำบลแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไม่ แตกต่างกัน โดยสรุประดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโดยรวมทุกด้านระดับน้อย โดยด้านการร่วมกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการร่วมเสนอปัญหาในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และด้านการมีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับน้อย

นนท์ตรี ราชาวัง (2557 : 73-75) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอเบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก ในภาพรวม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการรับผลประโยชน์จากการบริหารงานมากที่สุดรองลงมาคือ มีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในด้านการวางแผนการบริหารงานและมีส่วนร่วมในด้านการติดตามประเมินผล ตามลำดับ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และกลไกและวิธีการสร้างช่องทางการมีส่วนร่วม ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 1 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

สิริพัฒน์ ลากิจิตร (2550 : 108-109) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านองค์การ มีความสัมพันธ์และมีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งหากระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมใดสูงก็จะพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของกิจกรรมอื่นสูงตามกันด้วยการมีส่วนร่วมส่วนใหญ่เป็นเพียงการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในขณะที่การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายและการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เป็นหน้าที่ของประชาชน อาสาสมัครด้วยใจ มีความรู้ความสามารถ กล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็น เป็นที่เคารพนับถือของคนในชุมชน มีทักษะและประสบการณ์ เป็นประโยชน์กับตัวเองและชุมชน ส่วนปัจจัยด้านชุมชน ได้แก่ ชุมชนให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมเลือกให้เป็นตัวแทน ชุมชนมีความสามัคคี และมีกลุ่มต่าง ๆ ที่สนับสนุนผลักดันการมี

ส่วนร่วม ส่วนปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล คำเนินงานเป็นไปตามกฎระเบียบ เอาใจใส่กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา มีประชาพิจารณ์ประชาคมหมู่บ้าน สาเหตุที่คนตัดสินใจไม่เข้ามีส่วนร่วมเป็นปัจจัยด้านบุคคล คือในเรื่องการศึกษา ความรู้ทักษะ ประสบการณ์ ความคิดหรือปมของประชาชนที่คิดว่าตัวเองไม่สำคัญ ไม่ใช่หน้าที่ ไม่มีเวลา ขาดโอกาสการประกอบอาชีพ ส่วนปัจจัยด้านชุมชน เป็นปัญหาที่ชุมชนขาดความสามัคคี มีความขัดแย้งกัน ส่วนปัจจัยด้านองค์การเป็นปัญหาความโปร่งใสและความเป็นธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวิเคราะห์ปัจจัย พบว่า การมีส่วนร่วมมีปัจจัยสำคัญ คือ ความมีหน้าตาทางสังคม จิตสาธารณะ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและการเป็นเพศชาย

ธีระยุทธ สุดเสมอใจ (2550 : 69) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสะเกษนาถ จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย โดยด้านการรับผลประโยชน์จากการบริหารงานประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ด้านการตัดสินใจ ด้านการวางแผนการบริหารงาน และด้านการติดตามประเมินผลประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้สุทธิต่อปี และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแห่งนี้ และสำหรับปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส และอาชีพ

ภักจิรา ปกป้อง (2546 : 86-88) ได้ศึกษา เกี่ยวกับการประเมินผลการบริหารของ องค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านความคิด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน 2) ด้านการร่วมการตัดสินใจ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ เมื่อปัญหาเกิดขึ้นในหมู่บ้าน ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิธีแก้ปัญหา 3) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยผ่านทางผู้ใหญ่บ้าน กำนัน

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยรวม อยู่ในระดับปานกลางและเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเวทีประชาคมให้ประชาชนเสนอแนะ ปัญหาความต้องการเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผน 5) ด้านการตรวจสอบ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ อย่างเดียว เช่น อำเภอ จังหวัด สตง. ปปช. 6) ด้านการร่วมปฏิบัติ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมให้ประชาชน เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันผู้สูงอายุ การป้องกันโรคไข้เลือดออก และมีปัญหาเกิดขึ้นในหมู่บ้านท่านมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของหมู่บ้าน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ประชาชนยังขาดความรู้ ประชาชนยังคิดว่าตัวเอง ไม่สำคัญ ไม่ใช่หน้าที่ ไม่มีเวลา ขาด โอกาสการประกอบอาชีพ ปัญหาที่ชุมชนขาดความสามัคคี มีความขัดแย้งกัน ปัญหาความโปร่งใสและความเป็นธรรมาภิบาล ในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีปัจจัยหลายด้านที่จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ปัจจัยด้าน เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพทางสังคม การอาศัยอยู่ที่ท้องถิ่น การรับรู้ ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ถ้าปัจจัยเหล่านี้ถูกศึกษาและทำความเข้าใจพฤติกรรมอย่างถูกต้องแล้วก็จะช่วยส่งเสริมให้การมีส่วนร่วมนั้นมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยจึง ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย เพื่อให้ทราบถึงระดับการเข้ามามีส่วนร่วม และปัจจัย อะไรบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานของท้องถิ่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดลักษณะการมีส่วนร่วม ของอรรถัย กักผล (2552 : 24-26) และเอื้ออิสรา หงส์หิรัญ (2544 : 11) โดยสามารถนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดให้สอดคล้องการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ประกอบด้วย 3 ด้านคือ

1. ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท.
2. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน
3. ประสิทธิภาพในการบริหารงาน

ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ประกอบด้วย 5 ด้าน

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
2. การแสดงความคิดเห็น
3. การปฏิบัติงาน
4. การรับสิทธิประโยชน์
5. การประเมินผลงาน

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 2,951 คน (สำนักบริหารงานทะเบียน อำเภอพยุหะภูมิพิสัย. 2557 : 1)
2. กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 353 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้สูตร (Taro Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

- กำหนดให้
- n = กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย
 - E = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ระดับนัยสำคัญ .05)

แทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{2,951}{1+2,951(0.05)^2}$$

$$n = \frac{2,951}{1+7.38}$$

$$n = \frac{2,951}{8.38}$$

$$n = 352.25$$

จากการแทนค่าในสูตร ของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 352.25 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอเพิ่มเป็นจำนวนเต็มคือ 353 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อยู่ในเขตองค์การ

บริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน ดังนี้

3.1 แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 14 หมู่บ้านและหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แต่ละหมู่บ้านโดยวิธีเทียบสัดส่วน ดังนี้

สูตรคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง $\frac{\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละหมู่}}{\text{จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด}}$

เช่น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ม.1 $\frac{353 \times 406}{2,951} = 49$

จากนั้นก็จะได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน ผู้วิจัยได้เรียงลำดับจากหมู่ที่ 1 ถึง 14 รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายหมู่บ้าน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านตะโงน	406	49
2	บ้านยางพันชาติ	173	21
3	บ้านหนองลุมพุก	131	16
4	บ้านหนองระเวียง	213	25
5	บ้านหนองไผ่	256	31
6	บ้านโนนใหญ่	95	11
7	บ้านโนนม่วง	67	8
8	บ้านจอมพะลาน	420	50
9	บ้านโนนสังข์	207	25
10	บ้านหนองสระ	146	17
11	บ้านยางเจริญ	257	31
12	บ้านหัวหนอง	171	20
13	บ้านหนองระเวียง	160	19
14	บ้านหนองบัวทอง	249	30
รวม		2,951	353

เป็นการสุ่มตัวอย่างจากหน่วยย่อยของประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แบบสุ่มเป็นช่วง ๆ โดยดำเนินการกำหนดหมายเลขประจำหน่วยตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แต่ละหมู่บ้านของประชากร (Sampling Frame) คำนวณช่วงของการสุ่ม (n/N) ทำการสุ่มหาตัวสุ่มเริ่มต้น (Random Start) นับหน่วยของตัวอย่างนับไปตามช่วงของการสุ่ม (Random Interval)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น สถานภาพทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งกลุ่มคำถาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น การปฏิบัติงาน การรับสิทธิประโยชน์ และการประเมินผลงาน โดยมีน้ำหนักความคิดเห็น 4 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ความเข้าใจในหน้าที่ของ อบต. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยมีน้ำหนักความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากสุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยสุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ความเข้าใจในหน้าที่ของ อบต. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยมีน้ำหนักความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากสุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยสุด

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยทำขึ้น เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 กำหนดเนื้อหาการวิจัยจากเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิด

2.3 ร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครบถ้วน ของเนื้อหา ภาษา และรูปแบบ

2.4 เสนอร่างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ โดยใช้วิธีตรวจสอบด้วยค่า IOC (In of Congruence) ซึ่งคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านและมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

2.4.1 นางสาวพรชนก เวฬุวนาธร วุฒิกการศึกษา รพ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.2 นางอินทราภรณ์ สุนทรวิวัฒน์ วุฒิกการศึกษา กศ.ม (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพัคฆภูมิพิสัย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4.3 นางสาวกัลยณัฐ แสงสุริยา วุฒิกการศึกษา วท.ม. (ฟิสิกส์ศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาคนประชาสรรพ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล
คะแนน + 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

คะแนน 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้หรือไม่

คะแนน - 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้

การพิจารณาข้อคำถามนี้มีความสมบูรณ์จะต้องพิจารณาค่าตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป
ดังสูตรต่อไปนี้ ค่า IOC (Index of Congruence) (ไพศาล วรคำ. 2555 : 263)

สูตรการหาค่า IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้อง

กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกที่มีค่าความสอดคล้องของข้อคำถามตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านประเมินความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของ
แบบสอบถามโดยใช้สูตร IC (Index of Consistency) (ภาคผนวก ข หน้า 105-108)

3.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยนำไปทดสอบใช้กับประชากรที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่างแล้วหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ไพศาล วรคำ. 2555 : 263)

3.3 นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแอน อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน
แล้วค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ค่าความเชื่อมั่น
แบบสอบถามตอนที่ 2 เท่ากับ 0.982 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามตอนที่ 3 เท่ากับ 0.987
(ภาคผนวก ข หน้า 109-111) (ไพศาล วรคำ. 2555 : 263)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอรับหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ตำบลเวียงชัย จำนวน 14 หมู่บ้านตามข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายหมู่บ้าน
2. ผู้วิจัยนำแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและทำความเข้าใจในแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลแท้จริงและครบถ้วน
3. ทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 353 ชุด ที่ได้รับคืน ด้วยตนเองจนครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น สถานภาพทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยวิเคราะห์ด้วยสถิติการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการประมาณค่า 4 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 123-126)

ระดับของการมีส่วนร่วม	คะแนน
เป็นประจำ	4
บ่อยครั้ง	3
นานๆ ครั้ง	2
ไม่เคย	1

จากนั้นนำแบบสอบถามไปประมวลผลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 123-126)

3.50 – 4.00	หมายถึง	สูงมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	สูง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ต่ำ
1.00 – 1.49	หมายถึง	ต่ำมาก

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม วัดโดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 123-126)

ระดับของการมีส่วนร่วม	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยสุด	1

จากนั้นนำแบบสอบถามไปประมวลผลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้เกณฑ์ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 123-126)

4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยสุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis)

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกลุ่มเนื้อหาที่มีเนื้อหาเดียวกัน หรือคล้ายกันแล้วดำเนินการด้วยวิธีแจกแจงความถี่และพรรณาคความ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 สถิติการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ไพศาล วรคำ (2555 : 263 ; อ้างถึงใน นนทบุรี ราชาวัง. 2557 : 49)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\{N\sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N\sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

r_{xy} = แทน ค่าอำนาจจำแนกระหว่างตัวแปร X กับ Y

$\sum X$ = แทน ผลรวมของค่าตัวแปร X

$\sum Y$ = แทน ผลรวมของค่าตัวแปร Y

$\sum XY$ = แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X และ Y

$\sum X^2$ = แทน ผลรวมของกำลังสองค่าตัวแปร X

$\sum Y^2$ = แทน ผลรวมของกำลังสองค่าตัวแปร Y

N = แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20–1.00

1.2 นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของ (Rovinelli) และค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาตามวิธีของ Cronbach (1970 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 117)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

- α หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 k หมายถึง จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 $\sum s_i^2$ หมายถึง ผลรวมความแปรปรวนแต่ละข้อ i
 s_t^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวม t

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 122)

$$P = \frac{f \times 100}{N}$$

P หมายถึง ค่าร้อยละ

f หมายถึง ค่าความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ปัจจัยด้าน อาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า ความถี่ ร้อยละ ในส่วนของปัจจัยด้าน สถานภาพทางสังคม ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้

2.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ไพศาล วรรค (2555 : 315 ; อ้างถึงใน นนทบุรี ราชาวัง. 2557 : 50) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

\bar{X} หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมคะแนนทั้งหมด

n หมายถึง จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

2.2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ไพศาล วรรค้ำ (2555 : 315 ; อ้างถึงใน นนทบุรี ราชวัง. 2557 : 50) โดยใช้สูตรดังนี้

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

S.D. หมายถึง ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x_i หมายถึง คะแนนแต่ละตัว

\bar{x} หมายถึง คะแนนเฉลี่ย

n หมายถึง จำนวนคะแนนทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย โดยนำผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) โดยใช้สูตรดังนี้ (สัญญา เคนาภูมิ. 2546 : 138–139)

$$Y' = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_kX_k$$

เมื่อ	Y'	แทน	คะแนนพยากรณ์ของตัวแปรตาม (ตัวเกณฑ์)
	a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
	b_1, b_2, \dots, b_k	แทน	ค่าน้ำหนักคะแนนหรือสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ
	X_1, X_2, \dots, X_k	แทน	คะแนนของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ
	k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์)

การเขียนสมการในรูปคะแนนดิบจะต้องทราบค่า a และ b เพื่อนำมาแทนค่าในสมการ

ค่า a จากสูตร

$$a = \bar{Y} - b_1 \bar{X}_1 - b_2 \bar{X}_2 \dots - b_k \bar{X}_k$$

- เมื่อ a แทน ค่าคงที่สำหรับสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
 \bar{Y} แทน ค่าเฉลี่ยสำหรับตัวแปรตาม
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2, \bar{X}_k$ แทน ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ (ตัวแปรพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึง k ตามลำดับ
 b_1, b_2, b_k แทน ค่าน้ำหนักของตัวแปรอิสระ (ตัวแปรพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึง k ตามลำดับ
 k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ (ตัวแปรพยากรณ์)

ค่า b หาจากสูตร

$$b_j = \beta_j \frac{S_y}{S_j}$$

- เมื่อ b_j แทน ค่าน้ำหนักคะแนนหรือสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ j ที่ต้องการหาค่าน้ำหนัก
 β_j แทน ค่าน้ำหนักเบต้าของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ j
 S_y แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตาม (ตัวเกณฑ์)
 S_j แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ (ตัวแปรพยากรณ์)

สัมประสิทธิ์การถดถอย (b) เป็นค่าที่ชี้ถึงว่า เมื่อตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) (X) ตัวนั้นเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วยจะทำให้ตัวแปรตาม (ตัวเกณฑ์) (คะแนนพยากรณ์ของตัวแปรตาม) เปลี่ยนแปลงไป b หน่วย

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ จะต้องคำนวณหาค่า a และ b_1, b_2, \dots, b_k เพื่อนำมาแทนค่าลงในสมการ โดยถือหลักการที่ว่า ค่า b ทุกตัวต้องเป็นค่าที่ทำให้สมการพยากรณ์มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์น้อยที่สุด นอกจากจะหาค่า a และ b แต่ละตัวแล้ว ควรทดสอบความนัยสำคัญของค่า b แต่ละตัวด้วย

จุดประสงค์หลักของการวิเคราะห์การถดถอย คือ เพื่อพยากรณ์ตัวแปรหนึ่ง โดยใช้ค่าที่ทราบของตัวแปรอีกตัวหนึ่ง การพยากรณ์นี้อาศัยหลักการ เช่น $Y = a + bX$ ซึ่งมีไว้เพื่อประมาณค่าของตัวแปรที่ไม่ทราบค่า Y เมื่อทราบค่าของตัวแปร X เรียกสมการนี้ว่า สมการการถดถอย เมื่อทราบสมการการถดถอย เราสามารถพยากรณ์ Y จากค่า X ที่กำหนดให้ สมการการถดถอยไม่เหมือนสมการทางคณิตศาสตร์ทั่วไป ในแง่ที่เราไม่สามารถจะมั่นใจกับค่าของ Y ที่ได้จากสมการการถดถอย เนื่องจากค่านี้มีการคลาดเคลื่อนและเป็นเพียงค่าประมาณของค่าที่แท้จริง (Y) เท่านั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม การศึกษาวิจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษากับประชาชนผู้ที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลเวียงชัย และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

N	แทน ประชากร
n	แทน ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
Y	แทน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร กับตัวแปรตาม

R^2	แทน	ค่าที่แสดงผลของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานแสดงถึงน้ำหนักของความสำคัญหรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตาม
X_1	แทน	ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท.
X_2	แทน	การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน
X_3	แทน	ประสิทธิภาพในการบริหารงาน

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น สถานภาพทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งกลุ่มคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น การปฏิบัติงาน การรับสิทธิประโยชน์ และการประเมินผลงาน โดยมีน้ำหนักความคิดเห็น 4 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคย

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งกลุ่มคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ความเข้าใจในหน้าที่ของ อปท. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยมีน้ำหนักความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากสุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยสุด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งกลุ่มคำถาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ความเข้าใจในหน้าที่ของ อปท. การสร้างความ ร่วมมือให้กับชุมชน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยมีน้ำหนักความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากสุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยสุด

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมใน การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยการหา ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	161	45.6
หญิง	192	54.4
รวม	353	100
อาชีพ		
ไม่มีอาชีพ	5	1.4
นักเรียน /นักศึกษา	11	3.1
ค้าขาย	9	2.5
เกษตรกร	312	88.4
การเลี้ยงปศุสัตว์	6	1.7
ธุรกิจส่วนตัว	10	2.8
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	10	2.8
รวม	363	102.7

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพทางสังคม		
ประชาชน	291	82.4
คณะกรรมการหมู่บ้าน	59	16.7
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	13	3.7
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	13	3.7
นักเรียน/นักศึกษา	9	2.5
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	21	5.9
สมาชิกกลุ่มอาชีพ	16	4.5
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	29	8.2
เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ	6	1.7
อื่น ๆ	0	0
รวม	457	129.3
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร		
ป้ายประชาสัมพันธ์	160	45.3
แผ่นพับ/วารสารที่ อบต. จัดทำขึ้น	71	20.1
การพบปะพูดคุยกับคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา		
ข้าราชการพนักงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	141	39.9
ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย	286	81
วิทยุ	58	16.4
อื่น ๆ	3	0.8
รวม	719	203.5

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ เป็นชาย จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 เป็นหญิง 192 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4

จำแนกตามอาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 88.4 รองลงมาคืออาชีพ นักศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 คน อาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 อาชีพค้าขาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 อาชีพ การเลี้ยงปศุสัตว์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ไม่มีอาชีพ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

จำแนกตามสถานภาพทางสังคม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นประชาชน จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 82.4 รองลงมาเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 คน เป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 คน เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 เป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 เป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

จำนวนตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 81 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางป้ายประชาสัมพันธ์จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการพบปะพูดคุยกับคณะผู้บริหารสมาชิกสภา ข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางแผ่นพับ วารสารที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำขึ้นจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางวิทยุจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางอื่น ๆ เช่น การพูดคุยในชุมชนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean)

(n = 353)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย
1. อายุ	48.24 ปี
2. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น	43.84 ปี

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุเฉลี่ย 48.24 ปี มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นเฉลี่ย 43.84 ปี

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีรายละเอียดตามตารางที่ 6 – 11 ดังนี้

ตารางที่ 6 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม (ภาพรวม)

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	2.65	0.70	สูง
2. การแสดงความคิดเห็น	2.33	0.79	ต่ำ
3. ในการปฏิบัติงาน	2.32	0.80	ต่ำ
4. การรับสิทธิประโยชน์	2.70	0.73	สูง
5. การประเมินผลงาน	1.63	0.81	ต่ำ
โดยรวม	2.32	0.64	ต่ำ

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}=2.32$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านและเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรับสิทธิประโยชน์ ($\bar{X}=2.70$) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X}=2.65$) ด้านการแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}=2.33$) ด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=2.32$) ด้านการประเมินผลงาน ($\bar{X}=1.63$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วน
ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การได้รับข้อเท็จจริง ข้อมูลต่าง ๆ หรือระเบียบปฏิบัติของ อบต.	2.73	0.98	สูง
2. การได้ทราบข่าวสารการดำเนินกิจกรรมแต่ละ โครงการผ่านสื่อ ป้ายประชาสัมพันธ์	2.66	0.90	สูง
3. การได้ทราบกำหนดการดำเนินงานผ่านระบบเสียงตามสาย ประจำหมู่บ้าน	3.28	0.83	สูง
4. การได้รับทราบข่าวสารกำหนดการตรวจรับงานจ้าง	2.24	0.95	ต่ำ
5. การได้เข้าใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทาง อบต. เวียงชัย	2.37	0.99	ต่ำ
โดยรวม	2.65	0.70	สูง

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 2.65$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้งทุกข้อ และเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การได้ทราบกำหนดการดำเนินงานผ่านระบบเสียงตามสายประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.28$) การได้รับข้อเท็จจริงข้อมูลต่าง ๆ หรือระเบียบปฏิบัติของ อบต. ($\bar{X} = 2.73$) และการได้ทราบข่าวสารการดำเนินกิจกรรมแต่ละโครงการผ่านสื่อป้ายประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.66$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วน
ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงความคิดเห็น

ด้านการแสดงความคิดเห็น	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การได้แสดงความคิดเห็น โดยการสัมภาษณ์รายบุคคล	1.99	0.99	ต่ำ
2. การได้แสดงความคิดเห็นผ่านการสนทนากลุ่มย่อย เช่น เวทีสนทนาผู้นำชุมชน	2.42	0.96	ต่ำ
3. การได้แสดงความคิดเห็นผ่านแบบสอบถาม	2.41	0.90	ต่ำ
4. การได้แสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน	2.71	1.00	สูง
5. การได้แสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคมระดับตำบล	2.10	1.03	ต่ำ
โดยรวม	2.33	0.79	ต่ำ

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}=2.33$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับนานๆ ครั้ง 4 ข้อและไม่เคย 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การได้แสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน ($\bar{X}=2.71$) การได้แสดงความคิดเห็นผ่านการสนทนากลุ่มย่อย เช่น เวทีสนทนาผู้นำชุมชน ($\bar{X}=2.42$) และการได้แสดงความคิดเห็นผ่านแบบสอบถาม ($\bar{X}=2.41$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วน
ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการปฏิบัติงาน

ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การได้ร่วมกิจกรรมของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	2.59	1.02	สูง
2. การได้เข้าร่วมการประชุมประชาคมระดับตำบล	2.23	1.02	ต่ำ
3. การได้เสนอแนะการดำเนินงาน โครงการของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย		1.00	ต่ำ
4. การได้สนับสนุนการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา	2.56	1.01	สูง
5. การได้ร่วมประชุมวางแผนการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ	2.09	1.00	ต่ำ
โดยรวม	2.32	0.80	ต่ำ

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}=2.41$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้งทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การได้ร่วมกิจกรรมของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ($\bar{X}=2.41$) การได้สนับสนุนการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ($\bar{X}=2.41$) และการได้เข้าร่วมการประชุมประชาคมระดับตำบล ($\bar{X}=2.41$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วน
ตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการรับสิทธิประโยชน์

ด้านการรับสิทธิประโยชน์	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เคยเข้ารับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น บริการรับเบี้ยยังชีพ บริการถ่ายเอกสาร บริการอินเทอร์เน็ต ฯลฯ	2.76	1.09	สูง
2. ได้รับการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน เช่น รับแจกผ้าห่ม ฯลฯ	2.80	0.88	สูง
3. ได้รับความสะดวกสบายจากการใช้บริการถนน ไฟฟ้า ประปา	3.24	0.86	สูง
4. ได้รับการสนับสนุนกิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ	2.44	1.09	ต่ำ
5. ได้รับการสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	2.73	1.03	สูง
6. ได้รับการบริการจากกิจกรรมการป้องกันโรค และส่งเสริมสุขภาพ	2.97	0.91	สูง
7. ได้รับความช่วยเหลือจากการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	2.60	1.05	สูง
8. ได้บริการนอกเวลาราชการ	2.04	1.03	ต่ำ
โดยรวม	2.70	0.73	สูง

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.70$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง 7 ข้อบ่อยครั้ง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การได้รับความสะดวกสบายจากการใช้บริการถนน ไฟฟ้า ประปา ($\bar{X}=3.24$) การได้รับการบริการจากกิจกรรมการป้องกันโรค และส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X}=2.97$) และการได้รับการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน เช่น รับแจกผ้าห่ม ฯลฯ ($\bar{X}=2.80$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วน
ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการประเมินผลงาน

ด้านการประเมินผลงาน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การเคยได้ร่วมประเมินผลการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ	1.85	1.04	ต่ำ
2. การเคยได้เรียกร้องเกี่ยวกับความบกพร่องในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	1.69	0.95	ต่ำ
3. การเคยได้เป็นคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างที่ทางองค์การ บริหารส่วนตำบลเวียงชัยแต่งตั้ง	1.52	0.88	ต่ำ
4. การเคยได้ร่วมประเมินความพึงพอใจด้านการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	1.73	0.99	ต่ำ
5. การได้เคยตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	1.51	0.88	ต่ำ
6. การเคยได้เป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	1.47	0.86	ต่ำมาก
โดยรวม	1.63	0.81	ต่ำ

จากตารางที่ 11 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การ
บริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการ
ประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}=1.63$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ
ไม่เคยทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การเคยได้ร่วม
ประเมินผลการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ ($\bar{X}=1.85$) การเคยได้ร่วมประเมินความพึงพอใจด้าน
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ($\bar{X}=1.73$) และการเคยได้
เรียกร้องเกี่ยวกับความบกพร่องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย
($\bar{X}=1.69$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบล เวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 12-15 ดังนี้

ตารางที่ 12 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม (ภาพรวม)

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท.	3.59	0.88	มาก
2. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน	3.35	0.95	ปานกลาง
3. ประสิทธิภาพในการบริหารงาน	3.58	0.90	มาก
โดยรวม	3.50	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.50$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. ($\bar{X}=3.59$) ด้านประสิทธิภาพในการบริหารงาน ($\bar{X}=3.58$) และด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ($\bar{X}=3.35$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. องค์การบริหารส่วน
ตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท.	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การมีบทบาทหน้าที่ในการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน	3.53	1.03	มาก
2. การมีหน้าที่จัดบริการด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ	3.70	1.00	มาก
3. การมีหน้าที่จัดบริการด้านสิ่งแวดล้อมการจัดการขยะมูลฝอย ฯลฯ	3.26	1.16	ปานกลาง
4. การมีหน้าที่จัดบริการด้านสาธารณสุข การส่งเสริมและป้องกันโรค ฯลฯ	3.56	1.00	มาก
5. การมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดสวัสดิการให้กับชุมชน ฯลฯ	3.63	1.09	มาก
6. การมีหน้าที่จัดบริการด้านการส่งเสริมสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ	3.61	1.11	มาก
7. การมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดเก็บภาษี โรงเรือน ภาษีบำรุงท้องที่ ฯลฯ	3.93	0.99	มาก
8. การมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ฯลฯ	3.58	1.14	มาก
9. การมีหน้าที่จัดบริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ	3.50	1.08	ปานกลาง
10. การมีหน้าที่จัดบริการด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ฯลฯ	3.58	1.05	มาก
โดยรวม	3.59	0.88	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดเก็บภาษี โรงเรือน ภาษีบำรุงท้องที่ ฯลฯ ($\bar{X}=3.93$) การมีหน้าที่จัดบริการด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ ($\bar{X}=3.70$) และการมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดสวัสดิการให้กับชุมชน ฯลฯ ($\bar{X}=3.63$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย
อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างให้ประชาชนทราบ	3.63	1.03	มาก
2. การลดขั้นตอนการทำงาน โดยการลงพื้นที่รับบริการงานต่าง ๆ	3.29	1.03	ปานกลาง
3. การจัดเวทีชุมชนเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมกิจกรรม	3.13	1.18	ปานกลาง
4. การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น การพัฒนาทัศนภาพกลุ่มอาชีพ และอาสาสมัครต่าง ๆ	3.26	1.10	ปานกลาง
5. การเป็นตัวกลางในการแก้ไขปัญหาชุมชน	3.42	1.12	ปานกลาง
โดยรวม	3.35	0.95	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า ด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างให้ประชาชนทราบ ($\bar{X}=3.63$) การเป็นตัวกลางในการแก้ไขปัญหาชุมชน ($\bar{X}=3.42$) การลดขั้นตอนการทำงานโดยการลงพื้นที่รับบริการงานต่าง ๆ ($\bar{X}=3.29$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยด้านประสิทธิภาพในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย
อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ด้านประสิทธิภาพในการบริหารงาน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การมีแผนงาน โครงการที่มาจากชุมชนและสอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน	3.49	1.07	ปานกลาง
2. การมีการสร้างถนน ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง และจัดหา น้ำอุปโภคบริโภคทุกหมู่บ้าน	3.66	1.03	มาก
3. การมีการช่วยประชาชนที่ประสบภัยธรรมชาติ เช่น ภัย หนาวภัยแล้ง	3.60	1.02	มาก
4. การมีการบริการอินเทอร์เน็ตตำบล และจัดหาระบบเสียงตาม สายให้ครบทุกชุมชน	3.31	1.20	ปานกลาง
5. การมีการจัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรองรับเด็กในชุมชนครบ ทุกชุมชน	3.83	1.00	มาก
โดยรวม	3.58	0.90	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ด้านประสิทธิภาพในการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.58$) จำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีการจัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรองรับเด็กในชุมชนครบทุกชุมชน ($\bar{X}=3.83$) การมีการสร้างถนน ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง และจัดหา น้ำอุปโภคบริโภคทุกหมู่บ้าน ($\bar{X}=3.66$) การมีการช่วยประชาชนที่ประสบภัยธรรมชาติ เช่น ภัยหนาวภัยแล้ง ($\bar{X}=3.60$) ตามลำดับ

**ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบล เวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม**

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่พยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยการ
วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) มีรายละเอียดตาม
ตารางที่ 16 – 19 ดังนี้

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัย จำนวน 3 ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการมี
ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย และนำมา
วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่ออธิบาย ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย เพื่อสร้างสมการทำนาย ตัวแปรตาม 1
ตัวแปร คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียง
ชัย ตัวแปรอิสระจำนวน 3 ตัวแปร คือ 1) ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. 2) การสร้าง
ความร่วมมือให้กับชุมชน 3) ประสิทธิภาพในการบริหารงาน

การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 156)
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สามารถแปลลงคะแนนได้ 4 ประการได้แก่

1. ปริมาณของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
2. ทิศทางของความสัมพันธ์ว่าสัมพันธ์กันทางบวกหรือทางลบ
3. มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยการทดสอบสมมติฐาน
4. สัมพันธ์กันเท่าไร เป็นการบอกความมากน้อยของความสัมพันธ์ซึ่งอาจ
กำหนดได้ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์	ความหมาย
0.85 – 1.00	มีความสัมพันธ์มากที่สุด
0.71 – 0.84	มีความสัมพันธ์มาก
0.51 – 0.70	มีความสัมพันธ์น้อย
0.00 – 0.50	มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้ออกแบบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
อิสระที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X)
จำนวน 3 ตัว กับตัวแปรตาม (Y) จำนวน 1 ตัวดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) จำนวน 3 ปัจจัย
กับตัวแปร (Y) จำนวน 1 ปัจจัย

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปร	Pearson Correlation (r)	Sig
1. ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท.	X_1	.591	.000
2. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน	X_2	.618	.000
3. ประสิทธิภาพในการบริหารงาน	X_3	.502	.000

หมายเหตุ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 16 พบว่า การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรอิสระ จำนวน 3 ตัว มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (Y) ดังนี้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกทั้ง 3 ตัวแปร โดยตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปรนั้น มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัวแปร แต่ปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับมีความสัมพันธ์น้อย

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระด้วยกัน (X_1, X_2, X_3) ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง

ตัวแปรอิสระ	X_1	X_2	X_3
X_1	1.00	.835(**)	.819(**)
X_2	.	1.00	.823(**)
X_3	.	.	1.00

(**) มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 17 ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ไม่มีคู่ใดที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เกิน 0.85 โดยส่วนใหญ่จะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.819 ถึง 0.835 โดยตัวแปรอิสระคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สูงที่สุด คือ ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. (X_1) กับ ด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.835 ที่นัยสำคัญที่ระดับ .01 รองลงมาตามลำดับคือ ด้านส่วนด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน (X_2) กับ

ด้านประสิทธิภาพในการบริหารงาน (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.823 ที่นัยสำคัญที่ระดับ .01 รองลงมา คือ ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อบท. (X_1) กับ ด้านประสิทธิภาพในการบริหารงาน (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุดมีค่าเท่ากับ 0.819 ที่นัยสำคัญที่ระดับ .01

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมีลักษณะที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์หาอิทธิพลของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระเพื่อที่จะได้ทราบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีผลต่อตัวแปรตามหรือไม่ และตัวแปรอิสระทุกตัวรวมกันมีผลต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด ก่อนที่จะนำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ได้ทำการตรวจสอบดูว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา Multi - Collinearity ซึ่งเป็นค่าที่แสดงว่าตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระต่อกันสามารถทำการศึกษาได้

ตารางที่ 18 ตัวแปรที่นำไปใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

รายละเอียด/ตัวแปร	ระดับการวัด
1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม (ค่าเฉลี่ยรวมกัน 5 ด้าน) (Y)	มาตรา อันตรภาค (Interval Scale)
2. ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อบท. (ค่าเฉลี่ย) (X_1)	มาตรา อันตรภาค (Interval Scale)
3. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน (ค่าเฉลี่ย) (X_2)	มาตรา อันตรภาค (Interval Scale)
4. ประสิทธิภาพในการบริหารงาน (ค่าเฉลี่ย) (X_3)	มาตรา อันตรภาค (Interval Scale)

วิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้เทคนิค วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Multiple Regression) ด้วยวิธี Enter ตัวแปรตาม คือ ผลของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย กับตัวแปรอิสระจำนวน 3 ตัว คือ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ อบต. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน

ตารางที่ 19 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง

ตัวแปร	b	Std. Error	Beta	t	Sig.
Constant	.840	.114		7.384	.000
X ₁	.225	.060	.313	3.782	.000
X ₂	.316	.055	.476	5.704	.000
X ₃	-.102	.056	-.146	-1.820	.070

หมายเหตุ R = 0.637, R² = 0.406

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า

1. ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด พบว่า

1.1 ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้งหมด 3 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม (Y) ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรอิสระ 3 ตัว มีผลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่า .637 (R = .637)

1.2 ตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำมาศึกษาทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรในตัวแปรตาม คือ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยสามารถอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 40.60 (R² = 0.406)

1.3 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตาม (มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01) มีจำนวน 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในระบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้

1.3.1 ด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ($X_2 \beta = .476$)

1.3.2 ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. ($X_1 \beta = .313$)

2. ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2.1 ด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน คือ เมื่อมีการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นก็จะมีผลทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากขึ้น

2.2 ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. คือ เมื่อประชาชนมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เพิ่มขึ้นก็จะทำให้มีผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเพิ่มขึ้น

ดังนั้น เมื่อเราทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ .840 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) จึงสามารถสร้างสมการถดถอยได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = a + b(x_1) + b(x_2) + b(x_3)$$

$$Y' = .840 + (.225)(x_1) + (.316)(x_2)$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z' = B(x_1) + B(x_2) + B(x_3)$$

$$Z' = .313(x_1) + .476(x_2)$$

เมื่อ Y' และ Z' คือค่าพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย

ส่วนตัวแปรอิสระ ด้านประสิทธิภาพในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

จากการวิจัย พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม นำมาวิเคราะห์ โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) จำนวน 100 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 50 ของผู้ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจากประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 353 คน ผู้วิจัย ได้จัดหมวดหมู่และแจกแจงความถี่ ดังนี้

ตารางที่ 20 จำนวนความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	
1.1 อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมของ อบต. ให้ชัดเจน และครอบคลุมทุกชุมชน	16
1.2 ประชาชนไม่ทราบผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย เมื่อสิ้นปีงบประมาณ	14
1.3 ปิดประกาศผลงานให้ประชาชนทราบตามหมู่บ้านและแหล่งชุมชน	12
1.4 อยากให้เผยแพร่ข้อมูลด้านต่าง ๆ และอยู่ทุกชุมชนหมู่บ้านเพื่อการรับรู้ข่าวสารได้เร็วขึ้น	8
1.5 อยากให้มีสถานที่และมีหนังสือพิมพ์อ่านทุกวัน	7
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	
2.1 การมีส่วนร่วมในเวทีชาวบ้านยังน้อยมากให้เพิ่มกิจกรรมการแสดงความคิดเห็นและให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น	15
2.2 อยากให้ผู้ใหญ่บ้าน ส.อบต. บูรณาการร่วมกันและร่วมประชุมหารือกับประชาชนในชุมชน	14
2.3 อยากให้นำเอกสารมาสำรวจความคิดเห็นเอง รับเรื่องราวที่ประชาชนเสนอด้วยตนเองพร้อมคณะผู้บริหาร	11
2.4 อยากให้นำโครงการที่ประชาชนเสนอไปเข้าบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี	9
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	
3.1 อยากให้มีการแบ่งงานชัดเจนและเน้นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของชุมชน	4
3.2 ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างทั่วถึง	2
3.3 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของชุมชนยังน้อยมาก ยกเว้นการมีส่วนร่วมด้านสาธารณสุข	1

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์	
4.1 อยากให้องค์การบริหารส่วนตำบล คำนึงถึงสิทธิของประชาชน ในชุมชนเท่าเทียมกันทุกคน	14
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน	
5.1 ประชาชนไม่เข้าใจในการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน	8
5.2 เสนอผลการดำเนินงานของ อบต. ให้คนในชุมชนได้ทราบอย่างทั่วถึง	4
5.3 อยากให้ผู้นำชุมชน นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลและผู้มีหน้าที่ ในการบริหารงบประมาณ บริหารงานด้วยความโปร่งใส และเป็นธรรม	3

จากตารางที่ 20 พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน จำแนกเป็นรายชื่อและเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1) อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ชัดเจนและครอบคลุมทุกชุมชน 2) การมีส่วนร่วมในเวทีชาวบ้านยังน้อยมากให้เพิ่มกิจกรรมการแสดงความคิดเห็นและให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น 3) ประชาชนไม่ทราบผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 4) อยากให้ผู้ใหญ่บ้าน ส.อบต. บูรณาการร่วมกันและร่วมประชุมหารือกับประชาชนในชุมชน 5) อยากให้องค์การบริหารส่วนตำบล คำนึงถึงสิทธิของประชาชนในชุมชนเท่าเทียมกันทุกคน 6) ปิดประกาศผลงานให้ประชาชนทราบตามหมู่บ้านและแหล่งชุมชน 7) อยากให้นายกออกมาสำรวจความคิดเห็นเอง รับเรื่องราวที่ประชาชนเสนอด้วยตนเองพร้อมคณะผู้บริหาร 8) อยากให้นำโครงการที่ประชาชนเสนอไปเข้าบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 9) อยากให้เผยแพร่ข้อมูลด้านต่าง ๆ และอยู่ทุกชุมชนหมู่บ้านเพื่อการรับรู้ข่าวสารได้เร็วขึ้น 10) ประชาชนไม่เข้าใจในการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน 11) อยากให้มีสถานที่และมีหนังสือพิมพ์อ่านทุกวัน 12) อยากให้มีการแบ่งงานชัดเจนและเน้นการมีส่วนร่วมในปฏิบัติงานของชุมชน 13) เสนอผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้คนในชุมชนได้ทราบอย่างทั่วถึง 14) อยากให้ผู้นำชุมชน นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลและผู้มีหน้าที่ในการบริหารงบประมาณ บริหารงานด้วยความโปร่งใส และเป็นธรรม และ 15) ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างทั่วถึง การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของชุมชนยังน้อยมาก ยกเว้นการมีส่วนร่วมด้านสาธารณสุข

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย พบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อจำแนกตามเพศ เป็นชาย จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 เป็นหญิง 192 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 เมื่อจำแนกตามอาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 88.4 รองลงมาคืออาชีพนักศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 คน อาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 อาชีพค้าขาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 อาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ไม่มีอาชีพ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 เมื่อจำแนกตามสถานภาพทางสังคม ส่วนใหญ่เป็นประชาชน จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 82.4 รองลงมาเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 คน เป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 คน เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 เป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 เป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 และเมื่อจำแนกการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย จำนวน 286 คน

คิดเป็นร้อยละ 81 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางป้ายประชาสัมพันธ์จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการพบปะพูดคุยกับคณะผู้บริหารสมาชิกสภา ข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางแผ่นพับ วารสารที่ อบต. จัดทำขึ้นจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางวิทยุจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางอื่น ๆ เช่น การพูดคุยในชุมชนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}=2.32$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านและเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์ ($\bar{X}=2.70$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X}=2.65$) ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}=2.33$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=2.32$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ($\bar{X}=1.63$) ตามลำดับ

3. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.50$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ($\bar{X}=3.59$) ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อบต. ($\bar{X}=3.58$) และประสิทธิภาพในการบริหารงาน ($\bar{X}=3.35$) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

4.1 ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้งหมด 3 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม (Y) ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรอิสระ 3 ตัว ที่มีผลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่า .637 ($R = .637$)

4.2 ตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำมาศึกษาทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรในตัวแปรตาม คือ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยสามารถอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 40.60 ($R^2 = 0.406$)

4.3 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตาม (มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01) มีจำนวน 2 ตัวแปร และไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วม จำนวน 1 ตัวแปร ดังนี้

4.3.1 เมื่อประชาชนมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เพิ่มขึ้นจะทำให้มีผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยสูงขึ้น

4.3.2 เมื่อมีการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นก็จะมีผลทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานสูงขึ้น

4.3.3 ด้านประสิทธิภาพในการบริหารงานไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน พบว่า ประชาชนอยากให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารมากขึ้น ประชาชนอยากมีส่วนร่วมในเวทีชาวบ้านมากขึ้น ประชาชนอยากทราบผลการทำงานของ อบต. แต่ละปี อยากให้ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ควรมีการปิดประกาศผลงานให้ประชาชนทราบตามหมู่บ้าน นายก อบต. ควรสำรวจความคิดเห็น และนำโครงการที่ประชาชนเสนอไปดำเนินการ ประชาชนมีส่วนในการประเมินผลการปฏิบัติงานน้อยมาก

อภิปรายผล

สมมติฐานข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับต่ำ

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับต่ำผลการวิจัยที่พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนไม่มีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยอย่างแท้จริง เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ยังมองว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน้าที่ของตัวแทน เช่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่ประจำองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนมีหน้าที่ปฏิบัติตามและเป็นเพียงผู้รับสิทธิประโยชน์ที่ตัวแทนเป็นผู้บริหารจัดการ ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานน้อยมาก การจัดกิจกรรมเวทีแสดงความคิดเห็น

การนำเสนอผลการปฏิบัติงานไม่ทั่วถึง ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำชุมชนให้ความสำคัญกับประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วมน้อย ส่วนใหญ่คิดเองและปรึกษาตนเองในเครือข่ายผู้นำโดยไม่คำนึงถึงปัญหาที่จำเป็นอย่างแท้จริงของชุมชน จึงส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้

สอดคล้องกับผลการวิจัยของสถาบันดำรงราชานุภาพ กองวิชาการและแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงกรมการปกครอง (2546 : 40) พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท้องถิ่นยังอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะภาคอีสาน

ภักฐ์พิชา โภคะสมบูรณ์ (2557 : 78 - 80) ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับบางครั้ง

ธีระยุทธ สุดเสมอใจ (2550 : 69) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ไม่สอดคล้องกับ อนุศิษฐ์ รัตนวิชัย (2552 : 82) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลธัญญา อำเภออมลมาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลธัญญา อำเภออมลมาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

จารุวรรณ วิลาทานั่ง (2557 : 81 - 83) ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีเทศบาล ตำบลนาคูน อำเภอนาคูน จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาคูน อำเภอนาคูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ประยงค์ พุทธา (2557 : 83 - 84) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท้อคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท้อคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย มีทั้งหมด 3 ปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 2 ปัจจัย คือ ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. และปัจจัยด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ส่วนปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการบริหารงานไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วม อาจเป็นเพราะว่าเมื่อประชาชนมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. เพิ่มขึ้น ประชาชนก็จะมีความมั่นใจกล้าที่จะเข้ามามีบทบาทในชุมชนเพราะเข้าใจว่ามันเป็นหน้าที่ของประชาชนที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชนก็จะเพิ่มขึ้น และเมื่อองค์การภาครัฐได้ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชนมากขึ้นก็จะเป็นการเปิดโอกาสเปิดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ส่วนประสิทธิภาพการบริหารงานเป็นผลจากกิจกรรมที่ชุมชนเป็นผู้ร่วมกันทำ สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน

อรทัย กักผล (2552 : 24 - 26) การมีส่วนร่วมในระดับเข้ามามีบทบาทเป็นลักษณะการเปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนอย่างจริงจังและมีจุดมุ่งหมายชัดเจนข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในทางเลือกต่าง ๆ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนขั้นนี้ใกล้เคียงกับการมีส่วนร่วมในระดับการร่วมมือเพียงแต่รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบร่วมมือมีลักษณะเป็นกิจกรรมถาวรมากกว่าการมีส่วนร่วมในขั้นนั้นนอกจากนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นนี้อำนาจการตัดสินใจสุดท้ายยังเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างเข้มข้น ตัวอย่าง เทคนิคการมีส่วนร่วมที่ใช้มากอาทิ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการการตั้งคณะทำงานภาคประชาชน เป็นต้น

Daniel Wit (1967 : 14 - 21 ; อ้างถึงใน วาสนา ถิ่นขาม. 2548 : 7)

การปกครองท้องถิ่น หมายถึงการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจ ไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงแต่บางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

ศลิษา หมัดลั้ง (2549 : 18) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับข้อกักับการดำเนินกิจกรรมของชุมชนร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาการดำเนินการและกิจกรรมในชุมชน โดยร่วมวางแผนโครงการร่วมปฏิบัติงานในลักษณะของการเสียสละแรงงาน บริจาคเงิน วัสดุสิ่งของร่วมแบ่งปันผลประโยชน์และร่วมติดตามผลงานด้วยความสมัครใจ เพื่อพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมหรือชุมชนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการและพึงประสงค์ของกลุ่มหรือองค์กร

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยอยู่ในระดับต่ำ ได้แก่

1.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน

1) ปัญหา อุปสรรคเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความเข้าใจว่าการประเมินผลการดำเนินงานเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการหรือผู้นำชุมชนและคณะกรรมการหมู่บ้าน จึงไม่กล้าเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน

2) ข้อเสนอแนะ

2.1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดฝึกอบรมทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2) ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการให้ประชาชนทราบอย่างชัดเจนและทั่วถึง

2.3) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการในชุมชนเป็นผู้มีหน้าที่ตรวจติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างชัดเจน

1.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

1) ปัญหา อุปสรรค เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีประชาสัมพันธ์น้อยและไม่ทำความเข้าใจให้ประชาชนเข้าใจในกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยในชุมชนเป็นผู้สูงอายุและเด็ก ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ มีภาระหน้าที่ในครัวเรือนมากการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่ประชาชน มองว่าไม่ใช่หน้าที่ เป็นหน้าที่ของผู้ชุมชนและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

2) ข้อเสนอแนะ

2.1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์และประชุมทำความเข้าใจกิจกรรมที่จะดำเนินงานให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมอย่างชัดเจนและทั่วถึง

2.2) ควรมีการแต่งตั้งผู้ที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรม โครงการและประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบอย่างชัดเจนและทั่วถึง

2.3) เจ้าหน้าที่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรลงพื้นที่ประสานงานในชุมชนให้เข้าใจและร่วมปฏิบัติงานกับชุมชนด้วยความเต็มใจ

1.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

1) ปัญหา อุปสรรค เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่ในชุมชนเป็นผู้สูงอายุและเด็ก โดยมากประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ ทำให้ประชาชนภาระหน้าที่ในครัวเรือนมาก การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสำคัญน้อย

2) ข้อเสนอแนะ

2.1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจะกำหนดเวลาในการประชุมหรือจัดเวทีชาวบ้านให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นนอกเวลาราชการ เป็นเวลาที่ประชาชนว่างจากภาระหน้าที่ภาคครัวเรือน

2.2) การจัดกิจกรรมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมต้องอาศัยแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การกำหนดจ่ายเบี้ยยังชีพร่วมด้วย การแจกสิ่งของเล็ก ๆ น้อย

2.3) องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่ให้ชุมชนทราบอย่างทั่วถึงและควรเน้น โครงการที่ผ่านการประชุมหมู่บ้าน

1.2 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับ ปานกลาง ได้แก่

1.2.1 การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน

1) ปัญหา อุปสรรคเนื่องจากประชาชนวัยทำงานในชุมชนส่วนใหญ่ไปใช้แรงงานในต่างจังหวัด ทำให้การจัดตั้งกลุ่มองค์กรต่างๆ เป็นได้ยาก รวมทั้งประชาชนบางกลุ่มมองเห็นประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการร่วมกลุ่มมากกว่าสิ่งอื่นที่จะเกิดขึ้นแก่ชุมชน และยังมองว่าการรวมกลุ่มไม่สามารถสร้างรายได้แก่ครอบครัวได้ไม่คุ้มค่าที่จะสละเวลาการทำงานร่วมกับกลุ่ม

2) ข้อเสนอแนะ

2.1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรทำความเข้าใจในการจัดตั้งกลุ่มและหาช่องทางที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่ม เช่น การจัดตั้งกลุ่มสัมปลาพัก องค์การบริหารส่วนตำบลก็ต้องสนับสนุนงบประมาณและฝึกอบรมให้ความรู้รวมทั้งหาช่องทางในการจำหน่ายสินค้าให้กลุ่มมีความเข้มแข็งและมีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

2.2) ควรกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการสร้างความร่วมมือให้ชัดเจนและประจักษ์ผลสำเร็จ รวมทั้งต้องกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกกลุ่มที่มีหน้าที่รับผิดชอบในสังคม เช่น การจัดตั้งกลุ่มควบคุมป้องกันโรคประจำตำบล ก็ต้องรวมกลุ่มผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำตำบล

2.3) ควรมีการสร้างความร่วมมือในชุมชน กระจายให้ครบทุกชุมชน และมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

2.4) การฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อเป็นพื้นฐานในการร่วมกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น

1.3 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ปัจจัยด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อบต. ปัจจัยด้านการสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน ควรดำเนินการ ดังนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายปัจจัยแตกต่างกันไปตามบริบทของชุมชนการฝึกอบรมให้ความรู้และทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของประชาชน ที่มีต่อ องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นพื้นฐานที่จะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชนก็เป็นวิธีที่ทำให้ชุมชน เกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะในการบริหารชุมชนให้มีการพัฒนาและมีความสามัคคี ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์ ได้มีการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่งผลให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส ลดปัญหาการทุจริต ตลอดจนใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างถูกต้องและเป็นธรรม

1.4 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ควรดำเนินการ ดังนี้ การดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของชุมชน เช่น ให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่มากขึ้น ให้ทุกคนได้รับรู้อย่างทั่วถึง ในการมีส่วนร่วมในเวทีชาวบ้านให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และควรมีการประกาศประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละปีให้ทั่วถึง การดำเนินงานของผู้นำชุมชนควร

ปรึกษาชาวบ้านตลอดทุกเรื่อง การรับสิทธิประโยชน์ควรให้ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน และผู้บริหารควรบริหารงานอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม เป็นผลสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีข้อบกพร่อง จึงจำเป็นมากที่องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ดี ควรมีการบริหารตามหลักกรรมภิบาล คือ เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบล สร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขอันก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ชุมชนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ประชาชนในตำบลจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความเสมอภาค ความโปร่งใส ในการบริหารงานที่ใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนจะเข้มแข็งได้ ประชาชนในท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการดำเนินงานในลักษณะ ประชาสังคม โดยมีการรวมกลุ่มเป็นชมรม เป็นกลุ่ม และจัดตั้งเป็นองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้เป็นแกนนำในการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่จะตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนในด้านต่าง ๆ ได้ มีการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นภาคีเครือข่ายคอยให้การสนับสนุน และส่งเสริมกิจกรรมของกลุ่ม เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การเข้าร่วมประชุมพิจารณาข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล การจัดเวทีประชาคมและเวทีที่ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ได้เสนอแนะปัญหาของชุมชนให้ครอบคลุมและทั่วถึงทุกระดับอายุ และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างแท้จริง

การส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนจะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีการทำงานอย่างเป็นระบบตามกรอบที่กำหนดให้ การบริหารจัดการชุมชนเป็นหน้าที่ของชุมชนเอง โดยมีห้าทหารเสือ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีหน้าที่เป็นแกนนำในการจัดการชุมชนของตนเอง เมื่อประชาชนมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท. แล้ว การทำงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล กับ ชุมชน ก็จะมีการบูรณาการร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาชุมชนตามอำนาจหน้าที่ และตามความต้องการของชุมชน การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน โดยการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม และองค์กรต่าง ๆ เป็นหน้าที่หลักขององค์การบริหารส่วนตำบล การรวมกลุ่มทำให้ง่ายต่อการติดต่อสื่อสาร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีการเสนอแนะปัญหาของชุมชนอย่างกว้างขวาง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากประชาชน จะสะท้อนให้เห็นถึง

ความต้องการของประชาชน จึงเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือการดำเนินโครงการตั้งแต่เริ่มต้น เมื่อประชาชนเห็นว่าโครงการที่ตนเองและชุมชนได้ร่วมกันเสนอแนะ มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถแก้ปัญหาของชุมชนได้ ก็จะส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ปัญหาของการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ที่เข้ากับบริบทของชุมชน ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2546). ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล/กองวิชาการ และแผนงาน สถาบันดำรงราชานุภาพ ร่วมกับ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง. กรุงเทพฯ.
- โกวิท พวงงาม. (2552). คู่มือและตัวชี้วัดสำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้านความโปร่งใส. กรุงเทพฯ : มิเตอร์ก็้อปปี.
- จารุวรรณ วิลาทานัง. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาइन อำเภอนาइन จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เจริญ ภัสระ. (2540). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของรัฐ,” วารสารสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย. ปีที่ 1 ฉบับที่ 12 : 38.
- เจนจิรา สุคำภา. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ถวิลวดี นูร์กุล. (2552). พลวัตการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- _____. (2551). การมีส่วนร่วม : แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ. การศึกษาดูงานของคณะกรรมการพัฒนาการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา : สถาบันพระปกเกล้า.
- ทะนงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2540). หลักการพัฒนาชุมชน. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทวีทอง หงส์วิวัฒน์. (2527). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภารพิมพ์.
- ธีระยุทธ สุดเสมอใจ. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสังขาลย์ จังหวัดสุโขทัย. ภาคนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- นนท์ตรี ราชาวัง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประยงค์ พุทธา. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท้อคำ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์. (2531). การมีส่วนร่วมของประชาชน. พัฒนาชุมชน .
- ไพศาล วรคำ. (2555). การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- ภักจิรา ปกป้อง. (2546). การประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัชธีภรณ์ ทาวดี. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการหมู่บ้าน : ศึกษากรณี อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภักฐ์พิชา โภคะสมบุญ. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภูสิทธิ์ ชันติกุล. (2553). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตคูคต กรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัย กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ลิขิต ธีรเวคิน . (2548). วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วันชัย วัฒนศัพท์. (2543). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน. ศูนย์สันติวิธีเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย สถาบันพระปกเกล้า.
- วัลยา โพนสุวรรณ. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำบางปะกง - ปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วาสนา ถ่มขาม. (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ศุภมล ศรีสุขวัฒนา. (2542). **อบต. กับการจัดการปัญหาสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมตาม**
กฎหมาย : ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
กรุงเทพฯ : ไชเบอร์เพลส.
- ศลิษา หมัดลั้ง. (2549). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**
กรณีศึกษาชุมชน บ้านคลองสน กิ่งอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ศัญญา เคนาภูมิ. (2556). **สถิติสำหรับการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. โครงการผลิต**
ผลงานวิชาการหลักสูตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริพัฒน์ ดากจิตร. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชน**
ในการสนับสนุนการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรทัย ก๊กผล. (2552). **คู่มือ การมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น.**
กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า ส.เจริญ การพิมพ์.
- อนุศิษฐ์ รัตน์วิชัย. (2552). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา**
เทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เอื้ออิสรา หงส์หิรัญ. (2544). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการกว้านพะเยาและ**
พื้นที่โดยรอบ. การค้นคว้าอิสระ ศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Wit and Daniel. (1967). **A Comparative Survey of Local Government and Administrative.**
Bangkok : Kurusapha Press.

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อต้องการทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และใช้ทรัพยากรที่อยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด

2. ข้อมูลทุกอย่าง ในแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยถือเป็นความลับ

3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน 4 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคย

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ คือ มากสุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยสุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

4. ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูล ไปพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย ต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ให้อนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

(นายอิสรา การีโก)

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย
 หญิง
2. อายุ ปี
3. อาชีพ ไม่มีอาชีพ นักเรียน / นักศึกษา ค้าขาย
 เกษตรกร การเลี้ยงปศุสัตว์
 ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
4. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น ปี
5. สถานภาพทางสังคม

☐ ประชาชน	☐ กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
☐ คณะกรรมการหมู่บ้าน	☐ สมาชิกกลุ่มอาชีพ
☐ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	☐ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
☐ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	☐ เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ
☐ นักเรียน / นักศึกษา	☐ อื่นๆ (ระบุ)
6. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

☐ ป้ายประชาสัมพันธ์	☐ ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย
☐ แผ่นพับ / วารสารที่ อบต. จัดทำขึ้น	☐ วิทยู
☐ การพบปะพูดคุยกับคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการ พนักงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	☐ อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ท่านเห็นว่าตรงกับ

ระดับการมีส่วนร่วมของท่าน

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม			
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย
การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร				
1. ท่านได้รับข้อเท็จจริง ข้อมูลต่างๆ หรือระเบียบปฏิบัติของ อบต.				
2. ท่านได้ทราบข่าวสารการดำเนินกิจกรรมแต่ละโครงการผ่านสื่อป้ายประชาสัมพันธ์				
3. ท่านได้ทราบกำหนดการดำเนินงานผ่านระบบเสียงตามสายประจำหมู่บ้าน				
4. ท่านได้รับทราบข่าวสารกำหนดการตรวจรับงานจ้าง				
5. ท่านได้เข้าใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทาง อบต.เวียงชัย				
การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น				
6. ท่านได้แสดงความคิดเห็น โดยการสัมภาษณ์รายบุคคล				
7. ท่านได้แสดงความคิดเห็นผ่านการสนทนา กลุ่มย่อย เช่น เวทีสนทนาผู้นำชุมชน				
8. ท่านได้แสดงความคิดเห็นผ่านแบบสอบถาม				
9. ท่านได้แสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน				
10. ท่านได้แสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคมระดับตำบล				
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน				
11. ท่านได้ร่วมกิจกรรมของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย				

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม			
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย
12. ท่านได้เข้าร่วมการประชุมประชาคมระดับตำบล				
13. ท่านได้เสนอแนะการดำเนินงานโครงการของทางองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย				
14. ท่านได้สนับสนุนการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา				
15. ท่านได้ร่วมประชุมวางแผนการดำเนินงานโครงการต่างๆ				
การมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์				
16. ท่านเคยเข้ารับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น บริการรับเบี่ยงชีฟ บริการถ่ายเอกสาร บริการอินเทอร์เน็ต ฯลฯ				
17. ท่านได้รับการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน เช่น รับแจกผ้าห่ม ฯลฯ				
18. ท่านได้รับความสะดวกสบายจากการใช้บริการถนน ไฟฟ้า ประปา				
19. ท่านได้รับการสนับสนุนกิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ				
20. ท่านได้รับการสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม				
21. ท่านได้รับบริการจากกิจกรรมการป้องกันโรค และส่งเสริมสุขภาพ				
22. ท่านได้รับความช่วยเหลือจากการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย				
23. ท่านได้บริการนอกเวลาราชการ				

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม			
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย
การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน				
24. ท่านเคยได้ร่วมประเมินผลการดำเนินงานโครงการต่างๆ				
25. ท่านเคยได้เรียกร้องเกี่ยวกับความบกพร่องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย				
26. ท่านเคยได้เป็นคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัยแต่งตั้ง				
27. ท่านเคยได้ร่วมประเมินความพึงพอใจด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย				
28. ท่านได้เคยตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย				
29. ท่านเคยได้เป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย				

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ท่านเห็นด้วย

ว่าตรงกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของท่าน

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยสุด
ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อปท.					
1.องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่ในการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน					
2.องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ					
3.องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านสิ่งแวดล้อมการจัดการขยะมูลฝอย ฯลฯ					
4 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านสาธารณสุข การส่งเสริมและป้องกันโรค ฯลฯ					
5 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดสวัสดิการให้กับชุมชน ฯลฯ					
6 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการตั้งคมสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ					
7 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดเก็บภาษี โรงเรือน ภาษีบำรุงท้องที่ ฯลฯ					
8 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ฯลฯ					
9 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ					
10 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ฯลฯ					

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยสุด
การสร้างความร่วมมือให้กับชุมชน					
11. องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างให้ประชาชนทราบ					
12. องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการลดขั้นตอนการทำงาน โดยการลงพื้นที่รับบริการงานต่างๆ					
13. องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดเวทีชุมชนเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมกิจกรรม					
14. องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องต่างๆ เช่น การพัฒนาสภาพกลุ่มอาชีพ และอาสาสมัครต่างๆ					
15. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาชุมชน					
ประสิทธิภาพในการบริหารงาน					
16. องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนงาน โครงการที่มาจากชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน					
17. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนน ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง และจัดหาสูบน้ำอุปโภคบริโภคทุกหมู่บ้าน					
18. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการช่วยประชาชนที่ประสบภัยธรรมชาติ เช่น ภัยหนาว ภัยแล้ง					
19. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริการอินเทอร์เน็ตตำบล และจัดหาระบบเสียงตามสายให้ครบทุกชุมชน					
20. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรองรับเด็กในชุมชนครบทุกชุมชน					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

.....
.....
.....

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

.....
.....
.....

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

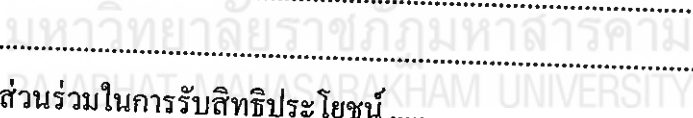
.....
.....
.....

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับสิทธิประโยชน์

.....
.....
.....

5. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน

.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT SAKON NAKHON UNIVERSITY

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 1 การหาคุณภาพเครื่องมือด้านความตรง (ค่า IOC) ตอนที่ 2 ระดับ
การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย
จังหวัดมหาสารคาม

Item	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	แปลผล
A1	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A2	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A3	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A4	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A5	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
B6	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
B7	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
B8	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
B9	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
B10	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
C11	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
C12	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
C13	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
C14	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้

Item	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	แปลผล
C15	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
D16	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
D17	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
D18	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
D19	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
D20	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
D21	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
D22	3	0	1	.67	.577	ใช้ได้
D23	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
E24	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
E25	3	0	1	.67	.577	ใช้ได้
E26	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
E27	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
E28	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
E28	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
Valid N (listwise)	3					

ตารางภาคผนวกที่ 2 การหาคุณภาพเครื่องมือด้านความตรง(ค่า IOC) ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

Item	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	แปลผล
A1	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A2	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A3	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A4	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A5	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A6	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A7	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A8	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A9	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
A10	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
B11	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
B12	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
B13	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
B14	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้

Item	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	แปลผล
B15	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
C16	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
C17	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
C18	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
C19	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
C20	3	1	1	1.00	.000	ใช้ได้
Valid N (listwise)	3					

ตารางภาคผนวกที่ 3 การหาค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted	ผลการพิจารณา
A1	79.62	335.471	.898	.981	มีอำนาจจำแนก
A2	79.65	336.644	.879	.981	มีอำนาจจำแนก
A3	79.55	340.510	.765	.982	มีอำนาจจำแนก
A4	79.65	336.644	.879	.981	มีอำนาจจำแนก
A5	79.67	335.661	.865	.981	มีอำนาจจำแนก
B6	79.75	332.141	.918	.981	มีอำนาจจำแนก
B7	79.62	337.061	.842	.981	มีอำนาจจำแนก
B8	79.70	334.010	.946	.981	มีอำนาจจำแนก
B9	79.65	334.285	.925	.981	มีอำนาจจำแนก
B10	79.65	334.285	.925	.981	มีอำนาจจำแนก
C11	79.77	335.051	.914	.981	มีอำนาจจำแนก
C12	79.67	337.148	.886	.981	มีอำนาจจำแนก
C13	79.67	337.148	.886	.981	มีอำนาจจำแนก
C14	79.67	337.148	.886	.981	มีอำนาจจำแนก

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted	ผลการพิจารณา
C15	79.67	337.148	.886	.981	มีอำนาจจำแนก
D16	79.05	351.177	.501	.983	มีอำนาจจำแนก
D17	79.22	342.743	.635	.982	มีอำนาจจำแนก
D18	78.85	356.849	.318	.983	มีอำนาจจำแนก
D19	79.27	340.820	.685	.982	มีอำนาจจำแนก
D20	79.17	344.404	.688	.982	มีอำนาจจำแนก
D21	79.15	345.413	.682	.982	มีอำนาจจำแนก
D22	79.17	344.507	.725	.982	มีอำนาจจำแนก
D23	79.70	343.138	.527	.983	มีอำนาจจำแนก
E24	80.35	334.028	.846	.981	มีอำนาจจำแนก
E25	80.35	334.028	.846	.981	มีอำนาจจำแนก
E26	80.35	334.028	.846	.981	มีอำนาจจำแนก
E27	80.35	334.028	.846	.981	มีอำนาจจำแนก
E28	80.35	334.028	.846	.981	มีอำนาจจำแนก
E29	80.35	334.028	.846	.981	มีอำนาจจำแนก

หมายเหตุ 1. N of Cases = 40

2. N of Items = 29

3. Alpha = .982

ตารางภาคผนวกที่ 4 การหาค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted	ผลการพิจารณา
A1	87.38	85.830	.849	.987	มีอำนาจจำแนก
A2	87.43	85.840	.819	.987	มีอำนาจจำแนก
A3	87.48	85.230	.864	.987	มีอำนาจจำแนก
A4	87.50	84.872	.894	.987	มีอำนาจจำแนก
A5	87.50	85.282	.851	.987	มีอำนาจจำแนก
A6	87.53	85.589	.815	.987	มีอำนาจจำแนก
A7	87.43	86.148	.875	.987	มีอำนาจจำแนก
A8	87.53	85.076	.868	.987	มีอำนาจจำแนก
A9	87.53	85.179	.857	.987	มีอำนาจจำแนก
A10	87.50	85.282	.851	.987	มีอำนาจจำแนก
B11	87.50	84.872	.894	.987	มีอำนาจจำแนก
B12	87.50	84.513	.931	.986	มีอำนาจจำแนก
B13	87.50	84.513	.931	.986	มีอำนาจจำแนก
B14	87.43	84.917	.918	.986	มีอำนาจจำแนก

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted	ผลการพิจารณา
B15	87.48	84.974	.891	.987	มีอำนาจจำแนก
C16	87.50	84.513	.931	.986	มีอำนาจจำแนก
C17	87.50	84.513	.931	.986	มีอำนาจจำแนก
C18	87.43	84.763	.934	.986	มีอำนาจจำแนก
C19	87.40	84.862	.938	.986	มีอำนาจจำแนก
C20	87.43	85.122	.896	.987	มีอำนาจจำแนก

หมายเหตุ 1. N of Cases = 40

2. N of Items = 20

3. Alpha = .987

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 5 การหาค่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ท่านได้รับข้อเท็จจริง ข้อมูลต่างๆ หรือระเบียบปฏิบัติ ของ อบต.	353	1	4	2.73	.98
ท่านได้ทราบข่าวสารการดำเนินงานกิจกรรมแต่ละ โครงการผ่านสื่อป้ายประชาสัมพันธ์	353	1	4	2.66	.90
ท่านได้ทราบกำหนดการดำเนินงานผ่านระบบเสียง ตามสายประจำหมู่บ้าน	353	1	4	3.28	.83
ท่านได้รับทราบข่าวสารกำหนดการตรวจรับงานจ้าง	353	1	4	2.24	.95
ท่านได้เข้าใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทาง อบต. เวียงชัย	353	1	4	2.37	.99
Valid N (listwise)	353				
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ท่านได้แสดงความคิดเห็นโดยการสัมภาษณ์รายบุคคล	353	1	4	1.99	.99
ท่านได้แสดงความคิดเห็นผ่านการสนทนากลุ่มย่อย เช่น เวทีสนทนาผู้นำชุมชน	353	1	4	2.42	.96
ท่านได้แสดงความคิดเห็นผ่านแบบสอบถาม	353	1	4	2.41	.90
ท่านได้แสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน	353	1	4	2.71	1.00
ท่านได้แสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคมระดับ ตำบล	353	1	4	2.10	1.03
Valid N (listwise)	353				
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ท่านได้ร่วมกิจกรรมของทางองค์การบริหารส่วน ตำบลเวียงชัย	353	1	4	2.59	1.02
ท่านได้เข้าร่วมการประชุมประชาคมระดับตำบล	353	1	4	2.23	1.02
ท่านได้เสนอแนะการดำเนินงานโครงการของทาง องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	353	1	4	2.12	1.00
ท่านได้สนับสนุนการดำเนินงานด้านโครงสร้าง พื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา	353	1	4	2.56	1.01
ท่านได้ร่วมประชุมวางแผนการดำเนินงานโครงการ ต่างๆ	353	1	4	2.09	1.00
Valid N (listwise)	353				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ท่านเคยเข้ารับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น บริการรับเบี้ยยังชีพ บริการถ่ายเอกสาร บริการอินเทอร์เน็ต ฯลฯ	353	1	4	2.76	1.09
ท่านได้รับการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน เช่น รับแจกผ้าห่ม ฯลฯ	353	1	4	2.80	.88
ท่านได้รับความสะดวกสบายจากการใช้บริการถนน ไฟฟ้า ประปา	353	1	4	3.24	.86
ท่านได้รับการสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษา ส่งเสริมอาชีพ	353	1	4	2.44	1.09
ท่านได้รับการสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	353	1	4	2.73	1.03
ท่านได้รับบริการจากกิจกรรมการป้องกันโรค และส่งเสริมสุขภาพ	353	1	4	2.97	.91
ท่านได้รับความช่วยเหลือจากการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	353	1	4	2.60	1.05
ท่านได้รับการนอกเวลาราชการ	353	1	4	2.04	1.03
Valid N (listwise)	353				
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ท่านเคยได้ร่วมประเมินผลการดำเนินงานโครงการต่างๆ	353	1	4	1.85	1.04
ท่านเคยได้เรียกร้องเกี่ยวกับความบกพร่องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	353	1	4	1.69	.95
ท่านเคยได้เป็นคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้ง	353	1	4	1.52	.88
ท่านเคยได้ร่วมประเมินความพึงพอใจด้านกรปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	353	1	4	1.73	.99
ท่านได้เคยตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	353	1	4	1.51	.88
ท่านเคยได้เป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย	353	1	4	1.47	.86
Valid N (listwise)	353				

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
A	353	2.65	.70
B	353	2.33	.79
C	353	2.32	.80
D	353	2.70	.73
E	353	1.63	.81
Valid N (listwise)	353		

Descriptive Statistics			
	N	Mean	Std. Deviation
abcde	353	2.32	.64
Valid N (listwise)	353		

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 6 การหาค่าระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
1.องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่ในการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน	353	1	5	3.53	1.03
2.องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ	353	1	5	3.70	1.00
3.องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านสิ่งแวดล้อมการจัดการขยะมูลฝอย ฯลฯ	353	1	5	3.26	1.16
4 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านสาธารณสุข การส่งเสริมและป้องกันโรค ฯลฯ	353	1	5	3.56	1.00
5 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดสวัสดิการให้กับชุมชน ฯลฯ	353	1	5	3.63	1.09
6 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการตั้งคชขงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ	353	1	5	3.61	1.11
7 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดเก็บภาษีโรงเรือน ภาษีบำรุงท้องที่ ฯลฯ	353	1	5	3.93	.99
8 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ฯลฯ	353	1	5	3.58	1.14
9 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ	353	1	5	3.50	1.08
10 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดบริการด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ฯลฯ	353	1	5	3.58	1.05
Valid N (listwise)	353				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
11.องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างให้ประชาชน ทราบ	353	1	5	3.63	1.03
12.องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการลดขั้นตอน การทำงานโดยการลงพื้นที่รับบริการงานต่างๆ	353	1	5	3.29	1.03
13.องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดเวที ชุมชนเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วม กิจกรรม	353	1	5	3.13	1.18
14 องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการฝึกอบรม ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องต่างๆ เช่น การ พัฒนาสุขภาพกลุ่มอาชีพ และอาสาสมัครต่างๆ	353	1	5	3.26	1.10
15 องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นตัวกลางในการ แก้ไขปัญหาชุมชน	353	1	5	3.42	1.12
Valid N (listwise)	353				
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
16 องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนงานโครงการ ที่มาจากชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน	353	1	5	3.49	1.07
17 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้าง ถนน ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง และจัดหาน้ำอุปโภค บริโภคทุกหมู่บ้าน	353	1	5	3.66	1.03
18 องค์การบริหารส่วนตำบลมีการช่วย ประชาชนที่ประสบภัยธรรมชาติ เช่น ภัยหนาว ภัยแล้ง	353	1	5	3.60	1.02
19 องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริการ อินเทอร์เน็ตตำบล และจัดหาระบบเสียงตามสาย ให้ครบทุกชุมชน	353	1	5	3.31	1.20
20. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดให้มีศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กรองรับเด็กในชุมชนครบทุกชุมชน	353	1	5	3.83	1.00
Valid N (listwise)	353				

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
AAA	353	3.59	.88
BBB	353	3.35	.95
CCC	353	3.58	.90
Valid N (listwise)	353		

Descriptive Statistics			
	N	Mean	Std. Deviation
ABC3	353	3.50	.85
Valid N (listwise)	353		

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 7 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม

Correlations

		y	x1	x2	x3
y	Pearson Correlation	1	.591**	.618**	.502**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000
	N	353	353	353	353
x1	Pearson Correlation	.591**	1	.835**	.819**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000	.000
	N	353	353	353	353
x2	Pearson Correlation	.618**	.835**	1	.823**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000
	N	353	353	353	353
x3	Pearson Correlation	.502**	.819**	.823**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	
	N	353	353	353	353

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	x3, x1, x2 ^a		Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: y

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.637 ^a	.406	.401	.48874

a. Predictors: (Constant), x3, x1, x2

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.840	.114		7.384	.000
	x1	.225	.060	.313	3.782	.000
	x2	.316	.055	.476	5.704	.000
	x3	-.102	.056	-.146	-1.820	.070

a. Dependent

Variable: y

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเด่น
- สำนักปลัด
 - กองคลัง
 - กองช่าง
 - กองการศึกษา
 - กองสาธารณสุข
 - กองสวัสดิการสังคม
- ที่ รค.รปศ ๐๐๒๓/๒๕๕๘

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเด่น
 วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๘
 เวลา ๒.๐๙

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๐๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน รศ.ดร. ก้อง อดิชาติ ภาควิชาการสังคมศาสตร์ มคอ. มส. มหาสารคาม

ด้วย นายอิสรา กาวีโก รหัสประจำตัว ๕๖๔๒๖๐๑๐๖๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
 รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
 วิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล
 เวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม" เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
 วัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้า
 ทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์
 เลือกตั้งในเขตรับผิดชอบองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเด่น อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำ
 ข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

เขียน ทช.ก.อ.ด. ทช.พ.อ.

เพื่อโปรดฯ

ดร.ท.ท.ก.อ.ด. ทช.พ.อ. ทช.ก.อ.ด. ทช.พ.อ.

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

- เพื่อโปรดฯ

(Signature)

(Signature)
 (นายเชาวลิต จันทร์ระอุตย์)
 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเด่น

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)
 คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

(นายสุทิน ปานใจ)
 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเด่น

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
 โทร. ๐๕๓-๗๒๓๕๕๕
 โทรสาร ๐๕๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปท ๐๐๒๒/๒๕๕๘

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน นายก อบจ. มหาสารคาม

ด้วย นายอิสรา การิโก รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๖๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษาออกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล
เวียงชัย อำเภอพยัคภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้า
ทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรกลุ่ม
ตัวอย่างจำนวน ๓๕๓ คน ที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในตำบลเวียงชัยจำนวน ๑๔ หมู่บ้าน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้
บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

เรียน นายก อบจ.

ร.ป.

- ๗ อ.ร.ค. มหาสารคาม
แจ้งไว้ ณ ๖๕๐๕ ๕๖๓
๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘
รองค.วิจัย

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวรุชฌา ฤทธิเดช)
เจ้าหน้าที่ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพร

(นางสาวพรชนก เวชุนานทร)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

๒๒ ส.ย. ๒๕๕๘

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทร. ๐๔๓-๖๒๑๕๕๕
โทรสาร ๐๔๓-๖๒๑๕๕๕

๒๒ ส.ย. ๒๕๕๘

ที่ ร.พ.ศ ๖๐๐๒๑/๒๕๕๘

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณพรชนก เวฬุวนาธร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายอิศรา กวริโก รหัสประจำตัว ๕๖๕๒๖๐๐๑๐๖๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล
เวียงชัย อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาค)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ ๖๐๐๒๑/๒๕๕๘

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณกัญญ์ณัฐ แสงสุริยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายอิสรา การโก รหัสประจำตัว ๕๖๔๒๖๐๐๑๐๖๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล
เวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 - ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 - ตรวจสอบด้านภาษา
 - อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๖๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๖๓๕๕๕

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายอิสรา การิโก
วันเกิด	14 กรกฎาคม 2521
สถานที่เกิด	บ้านหนองผือ ตำบลก้ามปู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
ที่อยู่ปัจจุบัน	35 หมู่ที่ 8 บ้านหนองตาเต็น ตำบลการแก่น อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
ตำแหน่ง	นักบริหารงานสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบล เวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพยัคฆภูมิวิทยาคาร อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2546	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2559	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม